

JAARVERSLAG

2014

van

STICHTING PENSIOENFONDS

TBI

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Kerncijfers	4
Verslag van het bestuur	5
Profiel van het fonds	5
Organisatie	6
Financieel beleid van het fonds	8
Goed pensioenfondsbestuur	11
Financiële paragraaf	15
Beleggingenparagraaf	19
Pensioenparagraaf	24
Actuariële paragraaf	28
Risicoparagraaf	29
Toekomstparagraaf	29
Verslag van het verantwoordingsorgaan	31
Jaarrekening	33
Balans per 31 december 2014	34
Staat van baten en lasten over 2014	36
Bestemming van het saldo van baten en lasten	37
Algemene toelichting	38
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	43
Overige gegevens	67
Diversen	68
Actuariële verklaring	70
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	72
Bijlagen	74
Overzicht verzekerden	75
Demografie	75
Overzicht aangesloten ondernemingen per 1 januari 2014	76

Kerncijfers

<i>Bedragen x 1.000 euro</i>	2014	2013	2012	2011	2010
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	442	458	523	556	572
Gewezen deelnemers	261	265	267	276	296
Pensioengerechtigden	496	465	436	416	381
	<u>1.199</u>	<u>1.188</u>	<u>1.226</u>	<u>1.248</u>	<u>1.249</u>
Reglementvariabelen					
Toeslagen actieven per 1 januari in %	1,60	1,40	2,60	1,60	0,70
Toeslagen inactieven per 1 januari in %	1,60	1,00	0,00	1,30	0,00
Premiebatens en pensioenuitkeringen					
Feitelijk te ontvangen premie	3.931	4.206	4.032	4.137	3.732
Incidentele aanvullende premie	-	-	-	432	969
Gedempte premie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4.081	3.276
Kostendekkende premie [^]	3.034	3.250	3.194	4.574	3.302
Pensioenuitvoeringskosten	253	193	172	259	263
Pensioenuitkeringen					
- Ouderdompensioen	7.035	6.711	6.128	5.432	4.942
- Partnerpensioen	988	894	894	889	809
- Wezenpensioen	7	19	24	29	31
- Afkopen	1	29	12	2	39
	<u>8.031</u>	<u>7.653</u>	<u>7.058</u>	<u>6.352</u>	<u>5.821</u>
Beleggingsportefeuille					
Aandelen	63.949	59.605	56.595	44.080	48.085
Vastrentende waarden	141.564	112.620	106.258	104.544	97.460
Annuïteitenlening	3.963	3.963	3.963	3.963	4.003
Overige beleggingen	84	54	765	1.147	682
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	210.644	184.817	189.028	173.990	158.203
Pensioenverplichtingen	195.200	172.029	175.339	161.881	144.762
Aanwezige dekkingsgraad in %	108	107	108	108	109
Vereiste dekkingsgraad in %	100	100	100	100	100
Minimaal vereiste dekkingsgraad in %	100	100	100	100	100
Beleggingsperformance					
Beleggingsrendement in % - depot I *	23,8	4,7	14,9	7,6	12,9
Beleggingsrendement in % - depot M&R *	36,4	-6,1	0,9	n.v.t.	n.v.t.
Beleggingsrendement in % - depot II *	12,1	5,6	12,8	0,6	3,3
Beleggingsrendement in % - totaal	23,7	4,5	14,7	7,1	12,5

Ad [^] De kostendekkende premie is vanaf boekjaar 2012 bepaald op basis van de aan de herverzekeraar verschuldigde pensioenpremies (rekening houdend met de pensioenuitvoeringskosten en een solvabiliteitsopslag). De kostendekkende premie tot en met 2011 werd bepaald op basis van de geldende rentetermijnstructuur.

Ad * Depot I heeft betrekking op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten tot en met 2011; depot M&R heeft betrekking op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten vanaf 2012. In depot II zijn de vrije middelen van het fonds ondergebracht.

Verslag van het bestuur

(Bedragen x 1.000)

Profiel van het fonds

Stichting Pensioenfonds TBI, statutair gevestigd te Rotterdam aan het adres Wilhelminaplein 37, is opgericht op 18 februari 1983. De laatste statutenwijziging dateert van 14 juli 2014. Het fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41128035.

Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de koepelorganisatie Stichting voor Ondernemingspensioenfonds (OPF).

Per 1 januari 2014 is het fonds aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan de van toepassing zijnde (excedent) pensioenreglementen, zoals deze gelden voor TBI Holdings B.V. en de aangesloten ondernemingen. Het fonds voert de regelingen uit voor 1.199 rechthebbenden (actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) en heeft een belegd vermogen van circa € 209.560. Voor een specificatie van de aangesloten ondernemingen wordt verwezen naar de bijlage.

Het fonds voerde in 2014 de volgende pensioenregelingen uit:

- Pensioenregeling 2007: collectief beschikbare premieregeling op basis van voorwaardelijk geïndexeerd middelloon (CDC-regeling);
- Excedentregeling: individueel beschikbare premieregeling voor deelnemers met een salaris boven het maximumsalaris van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid of het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Metalektro;
- Prepensioenregelingen: een bruto- en een netto-prepensioenregeling op basis van eindloon voor een gesloten groep deelnemers;
- Excedentregeling Metaal en Techniek: betreft de door het Pensioenfonds Metaal en Techniek gedispenseerde excedentpensioenregeling boven het jaarlijks door dit bedrijfstakpensioenfonds vast te stellen grensbedrag van de bedrijfstakregeling. Het fonds betaalt hiervoor de doorsneepremie aan Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.;
- Beschikbare premieregeling variabele bonussen: pensioenregeling waarin voor een gesloten groep deelnemers een beschikbare premie is toegezegd over hun variabele beloning.

Het overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.

Organisatie

Bestuur

Bij een ondernemingspensioenfonds telt het bestuur ten minste evenveel vertegenwoordigers van werknemers en pensioengerechtigden als van de werkgever. Het aantal vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden is daarbij in beginsel niet groter dan het aantal vertegenwoordigers van de werknemers. De benoeming van de werknemersvertegenwoordigers vindt plaats na verkiezing door en uit de deelnemers. De vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden worden gekozen door en uit de groep van pensioengerechtigden. De werkgeversvertegenwoordigers worden voor onbepaalde tijd benoemd door de Raad van Bestuur van TBI Holdings B.V.

Stichting Pensioenfonds TBI kent een bestuur dat uit zes (6) leden bestaat. De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
Dhr. W. Poldervaart MIM	Voorzitter	Werkgever	November 2004	Onbepaald
Dhr. mr. H.G.C. Schouten ¹⁾	Secretaris	Werkgever	November 2008	Onbepaald
Mw. drs. J. Kooman AAG ²⁾	Secretaris	Werkgever	Mei 2014	Onbepaald
Dhr. A. de Hoog	Lid	Werkgever	Maart 2007	Onbepaald
Dhr. Ing. F.W. van Meerkerk	Lid	Pensioengerechtigden	Februari 2008	Eind 2015
Dhr. R. Lems	Lid	Werknemers	November 2003	Eind 2015
Dhr. R. van Breemen	Lid	Werknemers	November 2008	Eind 2016

Ad 1) Per 1 april 2014 afgetreden als secretaris

Ad 2) Met ingang van 1 mei 2014 benoemd tot secretaris

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid van het fonds. Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een aantal externe partijen.

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Nationale-Nederlanden) voert de deelnemers- en uitkeringenadministratie uit, Administratiekantoor AODS (AODS) verzorgt het jaarverslag en ING Investment Management (ING IM) is de vermogensbeheerder.

Sprenkels & Verschuren, Actuarissen & Consultants (S&V) adviseert het bestuur. De certificerend actuaire is werkzaam bij Edmond Halley B.V. Met de instellingen zijn ter zake overeenkomsten afgesloten.

Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, overeenkomstig de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het bestuur heeft mevrouw drs. J. Kooman AAG als ambtelijk secretaris aangesteld tot 1 mei 2014. De ambtelijk secretaris fungeert als interne adviseur voor het bestuur en is primair verantwoordelijk voor het toezicht op de administratie, de actuariële aspecten en de financiën. Per 1 april 2014 is het bestuurslid en secretaris de heer mr. H.G.C. Schouten afgetreden. In de ontstane vacature is voorzien door de benoeming van mevrouw drs. J. Kooman AAG tot bestuurslid en secretaris. De benoeming gaat in per 1 mei 2014. De Nederlandsche Bank heeft ingestemd met haar benoeming. Door de benoeming van mevrouw Kooman tot secretaris vervalt de functie van ambtelijk secretaris. In verband met het aftreden van de heer Schouten heeft het bestuurslid A. de Hoog tijdelijk de taken overgenomen als waarnemend secretaris.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd. In het verantwoordingsorgaan hebben zitting de heren ir. G.J. Woudenberg (oud-voorzitter Raad van Bestuur van TBI Holdings B.V. en oud-voorzitter van het fonds) namens de werkgever, ing. H. van Keulen (directeur J.P. van Eesteren B.V.) namens de deelnemers en J. Romijn (gepensioneerd directeur van Attema B.V. en oud-bestuurslid van het fonds) namens de pensioengerechtigden. In het reglement verantwoordingsorgaan worden de rechten en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan beschreven.

Intern toezicht

Het intern toezicht is vormgegeven door middel van visitatie. Het bestuur zal de visitatiecommissie eens in de drie jaar, en vanaf 2015 ieder jaar, de opdracht geven het functioneren van (het bestuur van) het fonds kritisch te bezien, waarbij in ieder geval de volgende zaken aan de orde komen:

- het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures, bestuursprocessen en de checks en balances binnen het fonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.

In het derde kwartaal van 2012 heeft het bestuur de heer W. Wittebol, die ook bij de eerste visitatie in 2009 betrokken was, benaderd voor een nieuwe visitatie. Hij heeft deze samen met de heren J. Lindeman en E.J.M. Missotten in het eerste kwartaal van 2013 uitgevoerd. De visitatie is afgerond door middel van een rapportage en het bespreken van de bevindingen van de visitatiecommissie met het bestuur. In 2014 heeft geen toezicht door de visitatiecommissie plaatsgevonden. Wel heeft het bestuur in 2014 aandacht geschonken aan een aantal bevindingen van de visitatie uit 2013.

Een belangrijke aanbeveling betrof het opstellen van een communicatieplan. In 2014 heeft het bestuur in kaart gebracht welke vormen van communicatie er op welke wijzen door welke partijen wordt verricht en bezien of de communicatie voldoet aan de wensen en aan de wettelijke vereisten. Vervolgens is een communicatieplan opgesteld. De definitieve afronding daarvan is nog afhankelijk van de invoering Wetsvoorstel Wet Pensioencommunicatie.

Tevens is in 2014 veel aandacht uitgegaan naar de monitoring van de operationele processen bij Nationale-Nederlanden, een van de andere punten van aanbeveling uit de visitatie 2013.

In 2015 zal een nieuwe visitatie plaatsvinden.

Deelnemersvergadering

De deelnemers en pensioengerechtigden worden schriftelijk uitgenodigd voor de deelnemersvergadering die eenmaal per jaar wordt gehouden. Bij belangrijke wijzigingen, zoals omschreven in de ABTN en statuten, legt het bestuur zijn besluiten voor aan de deelnemers. Sinds 2009 wordt voor de deelnemers aan de excedentregeling (individueel beschikbare premieregeling) een separate deelnemersvergadering georganiseerd door het fonds en Nationale-Nederlanden tezamen.

Financieel beleid van het fonds

Algemeen

Het financiële beleid heeft als belangrijkste doelstelling de financiële positie van het fonds te kunnen beïnvloeden. Daartoe staan de volgende (hierna toegelichte) sturingsmiddelen ter beschikking: herverzekeringsbeleid, beleggingsbeleid, toeslagbeleid en premiebeleid.

Herverzekeringsbeleid

De aanspraken uit de regelingen die het fonds uitvoert, zijn volledig herverzekerd bij Nationale-Nederlanden. Hiertoe is een pensioenverzekeringsovereenkomst van kracht die geldt voor de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2016. De verzekering van de verplichtingen, voortvloeiend uit de volgens de pensioenregelingen gedane toezeggingen, geschiedt op basis van jaarlijkse affinanciering.

De overeenkomst met de verzekeraar is een garantiecontract. Dit houdt in dat de uitkering van de opgebouwde en gefinancierde pensioenaanspraken door de verzekeraar wordt gegarandeerd. Ook betekent dit dat als bij verlenging van de overeenkomst voor de toekomst zwaardere grondslagen worden toegepast, bijvoorbeeld vanwege toegenomen levensverwachtingen, de daaruit voortvloeiende verhoging van de Voorziening Pensioen Verplichtingen (VPV) voor rekening komt van de verzekeraar.

Beleggingsbeleid

Het bestuur kan het beleggingsbeleid slechts in beperkte mate beïnvloeden, omdat het fonds een garantiecontract heeft. De verzekeraar staat garant voor de uitkeringen nu en in de toekomst. Daarom stelt de verzekeraar een aantal voorwaarden ten aanzien van het beleggingsbeleid, bijvoorbeeld over duration matching en over het maximale percentage zakelijke waarden in de portefeuille.

Binnen deze voorwaarden heeft het bestuur keuzevrijheid. Het beleggingsbeleid, in het bijzonder de netto beleggingsrendementen, zijn van wezenlijk belang; ze dienen namelijk overrente te creëren, waardoor toeslagen voor de inactieve deelnemers mogelijk worden. Binnen het pensioenfonds zijn drie verschillende beleggingsmixen van toepassing.

Gesepareerd depot middelen tot 2012

De strategische beleggingsmix voor het gesepareerde depot voor de VPV tot 2012 bestaat voor 70 procent uit vastrentende waarden en voor 30 procent uit zakelijke waarden. Binnen de vastrentende waarden wordt in zowel staats- als bedrijfsobligaties belegd. De duration van de vastrentende portefeuille is gelijk aan de duration van de VPV. De aandelen zijn wereldwijd belegd.

Gesepareerd depot middelen vanaf 2012

Voor de middelen vanaf 2012 heeft het bestuur gekozen voor een defensievere beleggingsmix. Nationale-Nederlanden vraagt een zodanig veel lagere risicovergoeding bij een defensievere beleggingsmix, dat het bestuur het niet waarschijnlijk acht met een offensievere beleggingsmix een hoger netto rendement te behalen. In de gekozen beleggingsmix wordt het renterisico volledig afgedekt en wordt 15 procent van het vermogen belegd als zogenaamde "return"-portefeuille. Deze bevat onder andere aandelen, grondstoffen, onroerend goed en meer risicovolle obligaties.

Vrij vermogen

Voor het deel van de middelen van het fonds waar geen pensioenverplichtingen tegenover staan, heeft het bestuur meer beleggingsvrijheid. Deze middelen zijn ondergebracht in een apart depot. De beleggingsmix is qua verdeling over vastrentende waarden en aandelen gelijk aan die van het gesepareerde depot voor de middelen tot 2012, te weten 70 procent vastrentende waarden en 30 procent aandelen. Binnen de vastrentende waarden en aandelen is de verdeling anders. Zo wordt er bijvoorbeeld meer belegd in obligaties in opkomende landen en high yield obligaties. Ook is er binnen de vastrentende waarden in het vrije vermogen depot geen sprake van duration matching. Dit enerzijds omdat er geen (langlopende) verplichtingen tegenover staan en anderzijds omdat het bestuur geen daling van de rente verwacht.

Het bestuur onderzoekt jaarlijks of aanpassing van de beleggingsmix gewenst is, onder andere op basis van analyses en verwachtingen van ING IM. In 2014 was de conclusie dat het bestuur geen aanleiding zag de beleggingsmix aan te passen.

Toeslagbeleid

Het uitgangspunt bij het toeslagbeleid is een evenwichtige verdeling van de beschikbare middelen. Hieronder wordt het beleid voor zowel de actieve deelnemers als de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden beschreven.

Actieve deelnemers

Op de reeds opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers kan jaarlijks per 1 januari een toeslag worden verleend. Het uitgangspunt voor de hoogte van deze voorwaardelijke toeslagverlening is de ontwikkeling van de loonindex bij TBI Holdings B.V. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd. Een eventuele toeslagverlening wordt in de eerste plaats gefinancierd uit het overschot in de CDC-premie. Indien dat onvoldoende is, wordt in beginsel het toeslagdepot aangesproken. Daarnaast bestaat nog de mogelijkheid om, indien het toeslagdepot ook niet toereikend is, de algemene reserve te gebruiken als financieringsbron. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast.

Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

Op de pensioenrechten van alle pensioengerechtigden en op de pensioenaanspraken van alle gewezen deelnemers kan jaarlijks per 1 januari een toeslag worden verleend. Het uitgangspunt voor de hoogte van deze voorwaardelijke toeslagverlening is de stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens, zoals officieel wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (periode oktober-oktober). De toeslagverlening wordt in beginsel gefinancierd uit overrente uit hoofde van het huidige en vorige garantiecontract. Indien de overrente onvoldoende is om de prijsindex te verlenen, kan het rendement op de algemene reserve worden gebruikt. Daarnaast bestaat nog de mogelijkheid om, indien het rendement op de algemene reserve ook niet toereikend is, ook de algemene reserve te gebruiken als financieringsbron. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken en -rechten worden aangepast.

Het toeslagbeleid voor zowel actieve deelnemers als gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds is voorwaardelijk. Dat houdt in dat er alleen een toeslag kan worden verleend wanneer er voldoende financiële ruimte aanwezig is.

Premiebeleid

Voor de Pensioenregeling 2007 geldt een collectief toegezegde bijdrage (CDC-premie) van 36,3 procent van de pensioengrondslagsom. Hiervan komt 26,3 procent voor rekening van de werkgever en 10 procent voor rekening van de werknemer. De collectief toegezegde bijdrage wordt door het bestuur in principe eens in de vijf jaar vastgesteld, synchroon lopend met de contractperiode. Bij de vaststelling van de hoogte van de totale pensioenpremie is het uitgangspunt dat de hoogte van de totale pensioenpremie, over de periode waarover deze wordt vastgesteld, ten minste gelijk zal zijn aan de kostendeckende premie over die periode. Op het moment van vaststellen wordt met het aanwezige toeslagdepot rekening gehouden.

De collectief toegezegde bijdrage bevat een opslag voor garantiekosten, voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en voor excasso- en administratiekosten voor de toekomstige opbouw. Tevens worden overige kosten, zoals adviseurs- en accountantskosten, en eventuele kosten bij waardeoverdrachten uit de premie gefinancierd. Het restant in de CDC-premie is beschikbaar als marge voor toeslagverlening op de pensioenaanspraken van de actieve deelnemers. Indien deze marge hoger is dan het voor de toeslagverlening benodigde bedrag, wordt het meerdere aan het toeslagdepot toegevoegd.

Jaarlijks stelt het bestuur vast of de totale pensioenpremie voldoende is om de totale kosten van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenregeling te dekken. Indien in enig jaar de totale pensioenpremie niet voldoende is om de in te kopen pensioenaanspraken te financieren, dan zal:

- het toeslagdepot worden aanwend;
- indien ook het toeslagdepot niet voldoende middelen bevat om tezamen met de pensioenpremie de in te kopen pensioenaanspraken te financieren, dan zal een beperking plaatsvinden op de in dat jaar in te kopen pensioenaanspraken, zodanig dat het toeslagdepot niet negatief wordt.

Goed pensioenfondsbestuur

Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen

Met ingang van 1 juli 2014 is de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen in werking getreden. Deze wet betreft een algehele herziening van de governance van pensioenfondsen, met als doelstellingen:

- (1) versterking deskundigheid van het bestuur en van het interne toezicht;
- (2) adequate vertegenwoordiging van alle risicodragers in de organen van het pensioenfonds, met dien verstande dat een verschuiving van het risicodragerschap optreedt naar deelnemers en pensioengerechtigden; en
- (3) stroomlijning van de taken van de organen van een pensioenfonds.

In oktober 2013 heeft het bestuur reeds het besluit genomen om het paritaire bestuursmodel te handhaven, inclusief een rechtstreekse vertegenwoordiging namens de pensioengerechtigden in het bestuur. Gezien de aard en omvang van het pensioenfonds acht het bestuur dit model het best passend. Daarnaast is gekozen voor handhaving van het verantwoordingsorgaan en voor intern toezicht door middel van jaarlijkse visitatie. Door te kiezen voor het paritaire bestuursmodel is het aantal aanpassingen met betrekking tot de relevante fondsdocumenten zoals statuten, reglement verantwoordingsorgaan en ABTN beperkt gebleven. De gewijzigde statuten, aangepaste ABTN en aangepast reglement verantwoordingsorgaan zijn in maart 2014 voorgelegd aan De Nederlandsche Bank. De Nederlandsche Bank heeft ingestemd met de gewijzigde statuten. Het fonds voldoet hiermee aan de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen zoals deze van toepassing is op 1 juli 2014.

Integere bedrijfsvoering

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de pensioenwet per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor pension fund governance (PFG) verankerd in het wettelijke kader. De 32 principes betreffen de onderdelen: zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht. Vanaf 1 januari 2014 is daar de Code Pensioenfondsen bijgekomen. Deze ziet vooral op open normen ten aanzien van het handelen van de organen van het pensioenfonds. De Code heeft een wettelijke basis, maar is geen dwingend recht. Pensioenfondsen mogen daarom naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'-beginsel. Hoe het pensioenfonds de normen toepast, hangt mede af van de activiteiten en overige specifieke kenmerken van het fonds. Een belangrijk aspect daarbij is dat de regeling volledig met een garantiecontract bij Nationale-Nederlanden is verzekerd. Het onderwerp Code Pensioenfondsen heeft tijdens de studie(mid)dag in september 2014 de nodige aandacht gekregen.

Het bestuur richt de organisatie van het fonds zodanig in dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering waarborgt. Binnen het fonds is hier onder meer op de volgende wijze uitvoering aan gegeven:

- medezeggenschap pensioengerechtigden door bestuursdeelname;
- oprichting van een verantwoordingsorgaan waarin de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever een zetel bemensen;
- inrichting van het interne toezicht door middel van een visitatiecommissie, bestaande uit externe deskundigen;
- opstellen van een deskundigheidsplan (geschiktheidsplan) ter bevordering en handhaving van het deskundigheidsniveau van het bestuur;
- vastleggen van een gedragscode ter voorkoming van belangenverstremming;
- opstellen van een klachten- en geschillenprocedure;
- herverzekering van de financiële risico's door middel van een garantiecontract;
- uitbesteding van de pensioenuitvoering op basis van een uitvoeringsovereenkomst en Service Level Agreement (SLA);
- communicatiebeleid, waarbij belanghebbenden op begrijpelijke wijze over de inhoud van de pensioenregeling, veranderingen en actuele ontwikkelingen worden geïnformeerd.

Verantwoordingsorgaan en intern toezicht

Voor het afleggen van verantwoording moet met ingang van 2008 bij pensioenfondsen een verantwoordingsorgaan zijn ingesteld. Aan dit orgaan wordt door het bestuur verantwoording afgelegd over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever vertegenwoordigd. De zetels zijn gelijk verdeeld over deze geledingen. Het bestuur heeft besloten elk van de geledingen in te vullen door middel van één zetel. Er is een reglement verantwoordingsorgaan, waarin de rechten en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan worden beschreven. Op grond van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen heeft het verantwoordingsorgaan meer adviesrechten gekregen. Het reglement verantwoordingsorgaan is daarop aangepast.

Voor de inrichting van het interne toezicht heeft het bestuur van het fonds gekozen voor een visitatiecommissie. De taken en bevoegdheden van de visitatiecommissie worden beschreven in de statuten van het fonds, die in 2014 laatstelijk zijn gewijzigd. Op grond van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen wordt de frequentie van de visitatie vanaf 2015 verhoogd van eens in de drie jaar naar ieder jaar.

Deskundigheidsbevordering

In 2011 heeft het bestuur een deskundigheidsplan opgesteld. Ter zake de deskundigheidsbevordering is het bestuur daarbij uitgegaan van de eisen die zijn vastgelegd in het plan van aanpak deskundigheidsbevordering, zoals opgesteld door de pensioenkoopels. In het plan is vastgelegd aan welke deskundigheids-eisen de bestuursleden individueel én het bestuur als geheel moeten voldoen. De aandachtsgebieden zijn als volgt geformuleerd:

1. Het besturen van een organisatie;
2. Relevante wet- en regelgeving;
3. Pensioenregelingen en pensioensoorten;
4. Financieel technische en actuariële aspecten;
5. Administratieve organisatie en interne controle;
6. Uitbesteden van werkzaamheden;
7. Communicatie.

In 2012 is het deskundigheidsplan geactualiseerd, onder andere naar aanleiding van het inwerking treden van de "Beleidsregel geschiktheid 2012" (opgesteld door DNB), die de "Beleidsregel deskundigheid 2011" verving. Het deskundigheidsplan heet sindsdien geschiktheidsplan. Geschiktheid wordt bepaald op basis van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. In 2014 is, mede als gevolg het wijzigen van de bestuurssamenstelling, het geschiktheidsplan opnieuw aangepast.

Het bestuur zal het geschiktheidsplan periodiek actualiseren. Bovendien zal ten minste eenmaal per jaar in de bestuursvergadering besproken worden welke maatregelen nodig zijn ter bevordering en handhaving van de aanwezige deskundigheid / geschiktheid.

Ter vergroting van de deskundigheid heeft in het verslagjaar onder andere een studiedag plaatsgevonden in september. Daar is een verdiepingsslag gemaakt door nader in te gaan op:

- de code pensioenfondsen;
- de guidance uitbesteding van DNB;
- het wijzigen en harmoniseren van de diverse pensioenregelingen als gevolg van de Wet Witteveen 2015.

Zelfevaluatie bestuur

De zelfevaluatie over 2014 heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2015. Deze evaluatie betreft het functioneren van de afzonderlijke bestuursleden en het bestuur als geheel. De zelfevaluaties uit 2011 en 2013 hebben daarbij als nulmeting gediend. Tijdens de zelfevaluatie is stil gestaan bij de wijze waarop de bestuursleden besturen en tot besluitvorming komen. Daarbij is onder andere aandacht besteed aan factoren als teamwork, deskundigheid, integriteit, het besluitvormingsproces en het uitvoeringsproces.

Geconcludeerd is dat de betrokkenheid en tijdsbesteding toegenomen zijn als gevolg van de gewijzigde wetgeving. Ten aanzien van overige onderdelen van het besturen, zoals evenwichtige belangenbehartiging en het afleggen van verantwoording, is het bestuur van mening dat deze ongewijzigd (naar tevredenheid) plaatsvinden.

Het bestuur wil de zelfevaluatie in beginsel jaarlijks herhalen.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

Het fonds kent een gedragscode ter voorkoming van belangenconflicten. De gedragscode draagt mede bij tot het integer functioneren van het fonds ten behoeve van al diegenen die bij het fonds belang hebben en tot het waarborgen van de goede naam en reputatie van het fonds als marktpartij. In 2011 is de gedragscode geactualiseerd. Mede op aanraden van de visitatiecommissie en DNB heeft het bestuur besloten tot de aanstelling van een (onafhankelijke) compliance officer in de persoon van de heer ing. H. van Keulen (directeur J.P. van Eesteren B.V.).

De bestuursleden ondertekenen jaarlijks een verklaring waarin het desbetreffende bestuurslid verklaart alle voor hem relevante en voor hem geldende bepalingen uit de gedragscode voor de bestuursleden van Stichting Pensioenfonds TBI over het kalenderjaar juist te hebben nageleefd.

Toezichthouder

In 2014 heeft het dagelijks bestuur op reguliere basis contact gehad met de toezichthouder DNB. DNB heeft geen specifieke onderwerpen aan de orde gesteld en heeft in 2014 geen bezoek afgelegd.

Uitbesteding

De pensioenwet schrijft onder meer voor dat er tussen de werkgever en de pensioenuitvoerder een uitvoeringsovereenkomst moet zijn. Het fonds is in de eerste plaats de uitvoerder van de pensioenregeling. In de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het fonds is onder andere de premie opgenomen die de werkgever betaalt.

Het fonds heeft vervolgens een deel van de werkzaamheden uitbesteed aan Nationale-Nederlanden. De afspraken tussen het fonds en Nationale-Nederlanden hieromtrent zijn eveneens vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in de pensioenwet.

Communicatie

Mede op advies van de visitatiecommissie heeft het bestuur in 2013 een eerste inventarisatie gemaakt van de communicatie die plaatsvindt door de pensioenuitvoerder Nationale-Nederlanden. Daartoe zijn alle (standaard)brieven van Nationale-Nederlanden verzameld, waaronder ook het Uniform Pensioenoverzicht en de startbrief. Daarnaast worden de deelnemers rechtstreeks door het fonds geïnformeerd via de website van het pensioenfonds (www.tbi.nl/pensioenfonds) en over specifieke onderwerpen, zoals de toeslagverlening, per brief. In 2014 is de inventarisatie verder afgemaakt, waardoor één volledig overzicht is ontstaan welke communicatie door welke partij, wanneer en hoe gedaan wordt. Aan de hand daarvan heeft het bestuur gezien of hiermee aan alle wettelijke vereisten voldaan wordt en of er nog meer / andere communicatie gewenst is. De definitieve afronding van het communicatieplan is nog afhankelijk van de invoering Wetsvoorstel Wet Pensioencommunicatie.

Klachten- en geschillenprocedure

Het fonds heeft een klachten- en geschillenregeling. Klachten kunnen worden ingediend bij de administrateur van het fonds (Nationale-Nederlanden) en geschillen kunnen worden ingediend bij het bestuur van het fonds.

Een onderscheid dient te worden gemaakt tussen klachten en geschillen. Klachten gaan over het gedrag van mensen (bestuur of uitvoering), die belast zijn met de uitvoering van de pensioenregeling. De wijze van bejegening geeft onvrede en daarover wordt geklaagd. Geschillen gaan over de interpretatie van regelingen en afspraken. Men is het niet eens met een besluit van het bestuur en wil dat een ander besluit genomen wordt. In het betreffende reglement is zowel een klachtenregeling als een geschillenregeling opgenomen.

Nationale-Nederlanden verzamelt de klachten in een klachtenregister en rapporteert hierover periodiek aan het bestuur.

Bestuursvergaderingen

In het kalenderjaar 2014 heeft het bestuur zes maal vergaderd: op respectievelijk 29 januari, 5 maart, 23 april, 4 juni, 15 oktober en 18 november. Op 11 september 2014 heeft een studiedag plaatsgevonden. Tussentijds vond frequent overleg plaats tussen het dagelijks bestuur en de ambtelijk secretaris en de adviseur en uitvoerder. Verreweg het belangrijkste onderwerp in 2014 betrof het wijzigen van de pensioenregelingen per 1 januari 2015 in verband met de Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen, kortweg Wet Witteveen. Andere belangrijke onderwerpen in 2014 waren:

- risicomanagement en in het bijzonder het uitbestedingsrisico in verband met de uitbesteding van de pensioenadministratie aan Nationale-Nederlanden;
- de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds;
- het opstellen van een communicatieplan.

Deelnemersvergaderingen

Aansluitend op de bestuursvergadering van 18 november 2014 vond te Rotterdam de jaarlijkse deelnemersvergadering plaats voor deelnemers en pensioengerechtigden. De vergadering stond vooral in het teken van voorlichting over de wijzigingen in pensioenwetgeving en de gevolgen voor de pensioenregelingen van het fonds. Tevens zijn de deelnemers en pensioengerechtigden geïnformeerd over de financiële positie en het toeslagbeleid van het fonds alsmede de toeslag per 1 januari 2015 voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Ook is kort stilgestaan bij de gevolgen van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds.

Op 11 november 2014 heeft de deelnemersvergadering voor deelnemers aan de excedentregeling (individueel beschikbare premieregeling) plaats gevonden bij Nationale-Nederlanden te Rotterdam. Ook bij deze bijeenkomst was de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2015 het belangrijkste onderwerp. Deze deelnemersvergadering wordt, bij voldoende aanmeldingen, eveneens jaarlijks gehouden.

Beloningsbeleid

Geen van de leden van het bestuur of het verantwoordingsorgaan ontvangt van het pensioenfonds een beloning voor de verrichte werkzaamheden.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

Het pensioenfonds heeft over boekjaar 2014 een resultaat behaald ad positief € 2.656. Als gevolg hiervan steeg het eigen vermogen in 2014 van € 12.788 (ultimo 2013) naar € 15.444 (ultimo 2014).

Daarnaast geldt echter dat de verplichtingen ten opzichte van vorig jaar zijn gestegen als gevolg van de gedaalde rente, hetgeen een gering negatief effect op de dekkingsgraad heeft gehad.

Gesaldeerd hebben beide componenten tot gevolg gehad dat de dekkingsgraad (de verhouding tussen de aanwezige middelen en de verplichtingen) is gestegen van 107,4 procent eind 2013 tot 107,9 procent eind 2014.

Op 1 februari 2011 is het gewijzigde besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfonds in werking getreden. Dat besluit bepaalt dat een volledig herverzekerd pensioenfonds het kredietrisico op de verzekeraar buiten beschouwing mag laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen en de waardering van de vordering op de herverzekeraar op marktwaarde. Het bestuur is zich bewust van het kredietrisico, maar is van mening dat dit niet te kwantificeren is. Het bestuur heeft besloten het kredietrisico op nihil te waarderen. Het bestuur is van mening dat op deze wijze een zo transparant en realistisch mogelijk beeld van de financiële positie wordt geschetst. Bovendien wordt aangesloten bij de nieuwste inzichten.

Het pensioenvermogen (totaal van het eigen vermogen en de VPV) is in 2014 gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het positieve resultaat, waardoor het eigen vermogen is toegenomen. Daarnaast zijn de verplichtingen gestegen als gevolg van de gedaalde rente.

De ontwikkeling van het pensioenvermogen kan als volgt worden weergegeven:

<i>(x € 1.000)</i>	Pensioen- verplichtingen	Eigen vermogen	Pensioen- vermogen
Stand per 1 januari 2014	172.029	12.788	184.817
Pensioenopbouw / premiebijdragen	1.966	554	2.520
Toeslagen	2.397	(1.879)	518
Rentetoevoeging	645	4.104	4.749
Uitkeringen	(8.031)	-	(8.031)
Kosten	(161)	-	(161)
Waardeoverdrachten	32	-	32
Wijziging marktrente	27.694	-	27.694
Wijziging actuariële grondslagen	(1.608)	-	(1.608)
Overig	237	(123)	114
Stand per 31 december 2014	195.200	15.444	210.644

De hoogte van de VPV en de dekkingsgraad kan als volgt worden weergegeven:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
VPV	195.200	172.029
Dekkingsgraad in %	107,9	107,4

De belangrijkste oorzaak van de verandering in de dekkingsgraad is het in 2014 behaalde positieve resultaat. Dit resultaat wordt met name veroorzaakt door de behaalde positieve beleggingsresultaten.

Het saldo van baten en lasten over het huidige en voorgaande boekjaar kan als volgt worden geanalyseerd:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Resultaat op premiebijdragen	554	541
Resultaat op beleggingen – eigen middelen	1.378	607
Deling overrente – algemene en vrije reserve GB-depots NN	2.726	1.945
Deling technisch resultaat	49	48
Resultaat op toeslagen	(1.879)	(3.177)
Resultaat op waardeoverdrachten	-	-
Resultaat op kosten	-	-
Resultaat op pensioenuitkeringen	-	-
Overige baten en lasten	(172)	(865)
Totaal saldo baten en lasten	2.656	(901)
Eigen vermogen ultimo boekjaar	15.444	12.788

Voor een nadere toelichting op de ontwikkeling van het resultaat ten opzichte van 2014 wordt verwezen naar de actuariële analyse (pagina 28).

Resultaatbronnen

De financieel belangrijkste resultaatbronnen die het fonds kent zijn: het resultaat op vrije reserve (inclusief bekleemde reserve), interest, toeslagen en premies.

Het resultaat van het fonds over boekjaar 2014 bedraagt positief € 2.656 (2013: negatief € 901).

Reserves

Het fonds beschikt over reserves (eigen vermogen) ter grootte van € 15.444 (2013: € 12.788). Hierbij is steeds uitgegaan van een VPV die bepaald is op actuele waarde. Voor deze bepaling publiceert DNB maandelijks een rentetermijnstructuur met de actuele rentes, behorend bij de verschillende looptijden. Ultimo boekjaar is de gemiddeld gewogen discontovoet 1,63 procent bij een duration van 13,3 (2013 rentetermijnstructuur: 2,60 procent bij een duration van 12,6).

Beleggingsopbrengst tweede depot (vrije reserve)

De vrije middelen zijn ondergebracht in een tweede beleggingsdepot. De beleggingsopbrengst binnen dit depot bedraagt € 1.378 (2013: € 607).

Interest (overrentedeling en resultaat op algemene reserve)

De opbouw van de pensioenaanspraken vanaf boekjaar 2012 is in een separaat beleggingsdepot bij Nationale-Nederlanden ondergebracht. De tot en met 2011 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten blijven premievrij achter in het beleggingsdepot waarin deze waren ondergebracht. De werkwijze van beide beleggingsdepots is in beginsel hetzelfde. Wel is bij het nieuwe depot sprake van andere (prudentere) tarieven en worden de verplichtingen vastgesteld op basis van een rekenrente van 3 procent (in het oude depot wordt een rekenrente van 4 procent gehanteerd). Tevens is een andere beleggingsmix van toepassing.

De afgedragen premies worden in het toeslagdepot gestort. Het toeslagdepot bij Nationale-Nederlanden is belegd in een gesepareerd beleggingsdepot. Bij de vaststelling van de VPV en de actuariële premies wordt rekening gehouden met een minimumbeleggingsrendement van 3 procent per jaar. Het fonds heeft een garantiecontract met verzekeraar Nationale-Nederlanden. Dit heeft de volgende consequenties:

- Negatieve overrente
Wanneer het werkelijk behaalde beleggingsrendement lager is dan de in de VPV ingecalculerde opbrengst van 3 procent (4 procent voor wat betreft het depot inzake de opgebouwde rechten tot 2012) is er sprake van een negatieve overrente (voor zover dit volgens het verzekeringcontract in aanmerking wordt genomen bij de overrentebepaling). Het effect van het garantiecontract is dat dit niet direct ten laste van het resultaat wordt geboekt, maar als vordering op de herverzekeraar wordt geactiveerd (zie ook pagina 22).
- Positieve overrente
Wanneer het werkelijk behaalde beleggingsrendement hoger is dan de in de VPV ingecalculerde opbrengst van 3 procent (4 procent voor wat betreft het depot inzake de opgebouwde rechten tot 2012) is er sprake van een positieve overrente (voor zover dit volgens het verzekeringcontract in aanmerking wordt genomen bij de overrentebepaling). Deze positieve overrente dient in eerste instantie te worden gebruikt om eventuele negatieve overrente af te lossen. Een eventueel surplus staat door middel van de egaliseringsreserve ter beschikking aan het bestuur voor aanwending binnen de regeling.

In depot 1 is in het verslagjaar een positieve overrente gerealiseerd van € 6.192 (2013: € 6.605). Deze overrente wordt niet direct uitgekeerd, maar gereserveerd in een egaliseringsreserve binnen het depot, waarbij jaarlijks een gedeelte van de gecumuleerde overrente ten gunste van het fonds wordt gebracht. Ultimo boekjaar 2013 bedroeg het saldo van de egaliseringsreserve € 4.202. In verband met het premievrij maken van het contract per 1 januari 2012 worden de uit hoofde van de overeenkomst verschuldigde kosten (administratiekosten, vermogensbeheerkosten e.d.) niet direct bij het fonds in rekening gebracht. Deze worden ten laste van de overrente gebracht, voordat uitkering aan het fonds plaatsvindt. Indien de overrente in enig jaar niet afdoende is om deze kosten te dekken, dan worden de kosten verantwoord als negatieve overrente en op de balans van het depot geactiveerd. In 2014 was sprake van een totaal aan verschuldigde kosten in depot 1 ad € 908. Indien met deze kosten rekening wordt gehouden was ultimo 2014 sprake van een positief saldo aan overrente ad € 9.486 (te weten € 6.192 + € 4.202 -/- € 908). Conform de bepalingen in de per 1 januari 2012 van kracht zijnde overeenkomst wordt voor boekjaar 2014 25 procent van het gecumuleerde saldo uitgekeerd. Het aandeel van het fonds in de behaalde overrente over 2014 in depot 1 bedraagt derhalve € 2.372 (2013: € 2.070).

In depot M&R (opbouw vanaf 2012) is in 2014 een positieve overrente behaald ad € 127 (2013: € 29). Conform de bepalingen in de overeenkomst wordt voor het huidige boekjaar 25 procent van het gecumuleerde saldo aan het fonds uitgekeerd (2013: 33 procent over het saldo ultimo 2013). Het aandeel van het fonds in de behaalde overrente over 2014 in depot M&R bedraagt € 36 (2013: € 10) en is gelijk aan 25% van de in 2014 behaalde overrente ad € 127 en de ultimo 2013 gereserveerde overrente ad € 20. In dit depotverslag zijn beheerkosten verschuldigd ad € 32. Deze kosten worden bij het fonds in rekening gebracht en niet verrekend met de overrente.

Op basis van bovenstaande is gedurende 2014 een bedrag aan overrente ontvangen ad € 2.408. Daarnaast is sprake van (onder meer) betaalde intrestlasten op de incassorekeningen in de gesepareerde beleggingsdepots, alsmede de toewijzing van het behaalde beleggingsrendement aan de binnen de depots aangehouden algemene reserve. Het totaal van deze intrestbaten en -lasten bedraagt positief € 350; deze intrestbaten en -lasten zijn (conform voorgaande jaren) eveneens verantwoord als onderdeel van de deling in het intrestresultaat. Het totaal van de ontvangen overrente (onder verrekening van de overige intrestbaten en -lasten, alsmede de betaalde beheerkosten ad € 32 gedurende 2014 bedraagt € 2.726 (2013: € 1.945).

Toeslagen

Alle toeslagen zijn voorwaardelijk en afhankelijk van de financiële situatie van het fonds (zie hiervoor pagina 15). Het bestuur heeft besloten de volgende toeslagen per 1 januari 2014 toe te kennen:

- actieve deelnemers: 1,6 procent; de loonindex bedroeg 1,6 procent;
- gewezen deelnemers en pensioengerechtigden: 1,6 procent; de prijsontwikkeling bedroeg 1,6 procent.

In 2014 is besloten om aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2015 een toeslag ad 1,1 procent te verlenen. Dit komt overeen met de volledige prijsontwikkeling. De toeslagverlening voor de inactieven wordt in beginsel gefinancierd uit overrente. In 2014 heeft een uitkering van overrente plaatsgevonden ad € 2.408; daarnaast bedraagt de stand van de egaliseringsreserve ultimo 2014 positief € 7.225 (voor beide depots tezamen). De toeslag van 1,1 procent aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is, evenals vorig jaar, al verwerkt in de voorziening per ultimo 2014. Dit omdat hiertoe in 2014 besloten is en omdat deze gefinancierd wordt uit in 2014 behaalde overrente.

In het jaarverslag 2013 is voor het eerst rekening gehouden met de financiële gevolgen van het in het verslagjaar genomen toeslagenbesluit; in de jaren tot en met 2012 kwamen dergelijke effecten tot uitdrukking in het jaar waarin deze daadwerkelijk zijn verwerkt. Dit betekent dat in de jaarcijfers 2013 eenmalig een dubbele last uit hoofde van toeslagen is verantwoord. Hiermee is de wijze van verwerking van deze lasten met ingang van het jaarverslag 2013 in overeenstemming met de in RJ610 opgenomen bepalingen.

Het besluit inzake de toeslagverlening voor de actieve deelnemers per 1 januari 2015 wordt pas in 2015 genomen.

Premies

De collectief beschikbare bijdrage bedraagt in het verslagjaar 36,3 procent van de pensioengrondslagsom. De werknemersbijdragen zijn hier onderdeel van. Deze worden op het salaris ingehouden. De herverzekeraar ontvangt de totale bijdrage van de werkgever. In de premie zit € 2.894 aan CDC-premie en € 1.037 aan overige premies.

Overige resultaatbronnen

Kosten

Het uitgangspunt is dat alle kosten gedekt moeten worden door de premies. Dit houdt in dat er in principe geen resultaat op kosten kan zijn. In de uitkeringsfase komen de in de VPV gereserveerde excassokosten beschikbaar. Dit leidt tot een kleine winst op kosten die verrekend wordt met de totale kosten.

Sterfte en arbeidsongeschiktheid

Het fonds heeft een aanspraak op een gedeelte van een eventueel positief technisch resultaat van het garantiecontract van het depot M&R (opbouw vanaf 2012) bij Nationale-Nederlanden. Deze aanspraak wordt vastgesteld aan het einde van iedere vijfjarige contractperiode. Indien de som van de jaarlijkse technische resultaten positief is, komt hiervan 30 procent beschikbaar voor het fonds. Indien de bedoelde som negatief is, komt deze volledig voor rekening van Nationale-Nederlanden. In verband met het premievrij maken van het contract met betrekking tot depot 1 (opbouw tot 2012) is de deling in de technische resultaten in dit depot met ingang van 2012 komen te vervallen.

Het in het boekjaar in depot M&R (opbouw vanaf 2012) behaalde technische resultaat bedraagt positief € 163 (2013: positief € 186); het gecumuleerde technische resultaat is per 31 december 2014 gelijk aan positief € 323. Het aandeel van het pensioenfonds bedraagt 30 procent in het gecumuleerde positieve technisch resultaat, te weten € 97.

Het aandeel van het fonds in het gecumuleerde technisch resultaat wordt ultimo boekjaar opgenomen als een latente (langlopende) vordering.

Mutaties

Bij bepaalde mutaties, zoals waardeoverdrachten, afkopen en/of uitkeringen, kunnen er verschillen ontstaan tussen de bedragen die in de VPV benodigd zijn of beschikbaar komen enerzijds en de werkelijke betalingen dan wel ontvangsten anderzijds. Deze verschillen zijn over het algemeen beperkt.

Beleggingenparagraaf

Algemeen

Het bestuur is zich bewust van het feit dat het jaarverslag geen inzicht geeft in de dekkingsgraad binnen het gesepareerd beleggingsdepot. In de balans wordt immers niet de werkelijke waarde van de beleggingen weergegeven, maar de vordering op de herverzekeraar. Voor de besluitvorming omtrent toeslagverlening aan de inactieve deelnemers is echter de situatie binnen het gesepareerd beleggingsdepot bepalend. Het bestuur draagt er zorg voor dat de deelnemers hiervan op de hoogte zijn.

De spreiding van de beleggingen per 31 december 2014 wordt onderstaand weergegeven, waarbij een splitsing is gemaakt naar de drie portefeuilles (depot opbouw tot 2012 (depot 1), depot opbouw vanaf 2012 (depot M&R) en vrij vermogen (depot 2)).

Depot 1 (opbouw tot 2012)

(x € 1.000)	Strategische allocatie (%)	Feitelijke allocatie	Feitelijke allocatie (%)	Benchmark
Vastrentende waarden	70,0%	122.244	67,8%	Barclays Capital Euro Aggregate Unhedged + Customized Benchmark for All Grade LD
Zakelijke waarden	30,0%	57.971	32,2%	MSCI (DM) World (Net) Index en MSCI (EM) Emerging Markets Free (Net) Index
Liquide middelen	0,0%	33	0,0%	
Annuïteitenlening	n.v.t.	3.963	n.v.t.	

De duration van het vastrentende deel van de portefeuille in het hoofddepot is sinds 2007 gematched met de verplichtingen. Dit resulteert in stabielere cashflows, waardoor schokken in de dekkingsgraad, veroorzaakt door veranderde kapitaalmarktrente, worden gedempt.

Depot M&R (opbouw vanaf 2012)

(x € 1.000)	Strategische allocatie (%)	Feitelijke allocatie	Feitelijke allocatie (%)	Benchmark
Matching portefeuille	85,0%	10.483	85,9%	Customized Benchmark for ING Duration Matching Fund (M), (L), L Plus + XL - Z
Return portefeuille	15,0%	1.692	13,9%	Balanced Return Fund + Composite reference
Liquide middelen	0,0%	24	0,2%	

Depot 2 (vrije middelen)

(x € 1.000)	Strategische allocatie (%)	Feitelijke allocatie	Feitelijke allocatie (%)	Benchmark
Vastrentende waarden	70,0%	8.838	67,2%	Barclays Capital Euro Aggregate Unhedged + JPM EMBI Global Diversified (Hedged to Euro) + 70% BC US HY, 30% BC PAN- European HY, 2% ISS CAP
Zakelijke waarden	30,0%	4.286	32,6%	MSCI (DM) World (Net) Index en MSCI (EM) Emerging Markets Free (Net) Index
Liquide middelen	0,0%	27	0,2%	

In verband met de aanpassing van de Pensioenwet in het kader van de Code Pensioenfonds heeft het bestuur met ING IM de noodzaak tot maatschappelijk verantwoord beleggen besproken. Aangezien het pensioenfonds volledig herverzekerd is, waardoor alleen in fondsen wordt belegd en er geen sprake is van directe beleggingen, heeft het bestuur echter weinig mogelijkheden tot sturing van het beleid ten aanzien van bewust en actief rekening houden met de invloed van milieu-, sociale en bestuurlijke factoren, de zogenaamde ESG-factoren (Environment, Social en Governance).

Het huidige beleid van ING IM met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen kan als volgt kort worden weergegeven:

- er wordt niet in controversiële wapens belegd;
- de United Nations Principles for Responsible Investing worden gevolgd;
- er vindt actief stembeleid plaats.

Het bestuur heeft door middel van gesprekken met ING IM onderzocht of de fondsen waarin het pensioenfonds belegt voldoen aan de genoemde ESG-factoren. Dit blijkt inderdaad het geval. Tevens is het bestuur voornemens zich in 2015 verder te verdiepen in de mogelijkheden van het aandelen Duurzaamheidsfonds van ING IM.

Beleggingsmix

Voor de bij Nationale-Nederlanden verzekerde en door hen gegarandeerde pensioenverplichtingen worden twee gesepareerde beleggingsdepots aangehouden, te weten één voor de middelen tot 2012 (depot 1) en één voor de opbouw vanaf 2012 (depot M&R).

Voor beide gesepareerde beleggingsdepots is ING IM als vermogensbeheerder aangewezen. De wijze van beleggen is vastgelegd in het beleggingsplan. Binnen het beleggingsplan heeft de vermogensbeheerder

ruimte om invulling te geven aan de uitvoering van het vermogensbeheer. De beleggingsmix van depot 1 is vastgesteld op 30 procent zakelijke waarden en 70 procent vastrentende waarden, beide met een bandbreedte van 5 procent aan beide zijden van de strategische allocatie. Liquide middelen maken geen onderdeel van de strategische beleggingsmix uit en kunnen om praktische of tactische redenen voor 5 procent positief of negatief worden aangehouden. De duration van de vastrentende waarden is gelijk aan de duration van de verplichtingen.

In de strategische beleggingsmix van het depot M&R wordt het renterisico volledig afgedekt en wordt 15 procent van het vermogen belegd als zogenaamde "return"-portefeuille. Deze bevat onder andere aandelen, grondstoffen, onroerend goed en meer risicovolle obligaties.

De vrije reserves zijn ondergebracht in een apart depot. De beleggingsmix in dit depot bestaat voor 70 procent uit vastrentende waarden en voor 30 procent uit aandelen. Binnen de vastrentende waarden is geen sprake van durationverlenging. Zowel binnen de aandelen- als vastrentende portefeuille wordt meer in opkomende markten belegd en binnen vastrentende waarden ook in high yield. Het bestuur verwacht zo een hoger rendement te behalen bij een zeer beperkt hoger risico. In 2014 hebben geen verdere wijzigingen in de beleggingsmix plaatsgevonden.

Rendement

Het rendement op de beleggingsportefeuille is als volgt:

	depot 1	2014 M&R	depot 2 (vrij)	depot 1	2013 M&R	depot 2 (vrij)
Vastrentende waarden	27,7%	40,6%	11,0%	-1,3%	-9,1%	2,7%
Aandelen	16,9%	16,6%	15,4%	17,4%	9,1%	12,7%
Totaal rendement	23,8%	36,4%	12,1%	4,7%	-6,1%	5,6%
Benchmark	24,5%	36,6%	12,5%	4,0%	-6,3%	5,0%

Het totaal over het boekjaar behaalde rendement (over alle drie depots gecombineerd) bedraagt 23,7 procent (gewogen gemiddelde) (rendement 2013: 4,5 procent). Het rendement volgens de benchmark voor de drie depots samen bedraagt 24,3 procent (benchmark 2013: 3,8 procent).

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, wordt het goede rendement in 2014 zowel door de vastrentende waarden als door de aandelen gerealiseerd. De rente is in 2014 sterk gedaald, waardoor de vastrentende waarden bijzonder hoge rendementen hebben laten zien. Dit effect is het sterkst zichtbaar binnen het depot M&R, waar de duration het langst is. In het depot met de vrije middelen vindt geen durationverlenging plaats, omdat het bestuur – op lange termijn – eerder een stijging dan een daling van de rente verwacht en omdat er geen verplichtingen tegenover staan. Daar is het positieve effect van de gedaalde rente dan ook minder sterk. Het rendement op vastrentende waarden bedroeg evenwel nog 11 procent in het depot met de vrije middelen.

De aandelenrendementen waren sterk positief in 2014. Aandelen in opkomende markten bleven iets achter. Aangezien in het vrije vermogen een grote allocatie naar aandelen in opkomende markten is opgenomen, is het aandelenrendement daar beperkt lager dan in depot 1. Voor de langere termijn is de verwachting nog steeds dat de keuze wel tot hogere rendementen zal leiden.

Ook de returnportefeuille in depot M&R liet met 16,6 procent een hoog rendement zien. De belangrijkste doelstelling van het depot M&R is het volgen van de verplichtingen en het behalen van overrente met een beperkt deel (15 procent) van de portefeuille met een beperkt risico. Deze doelstelling is gehaald. Tegenover het enorme rendement staat namelijk ook een forse toename van de voorziening als gevolg van de gedaalde rente.

Voor elk van de depots was de performance op totaalniveau minder goed dan die van de benchmark. De oorzaak daarvan is het achterblijven van het rendement op aandelen bij dat van de benchmark. Hierover

heeft het bestuur van het fonds gesproken met ING IM. De belangrijkste reden hiervoor is de overweging van financials, die negatieve rendementen hebben laten zien. De verwachting voor de lange termijn is nog steeds positief. Het aandelenfonds opkomende markten heeft wel een outperformance laten zien.

Overrente

De overrente wordt verwerkt via de zogenaamde 'egalisereserve'. De egalisereserve is een reserve om tot een gelijkmatige verdeling te komen van kosten en lasten. De verzekeraar gebruikt deze reserve om de behaalde overrente gedurende de contractperiode apart te zetten. Indien op enig moment een negatieve overrente wordt behaald, dient deze eerst ingehaald te worden, voordat een eventuele positieve overrente uitgekeerd kan worden.

De egalisereserve geeft een positieve overrente aan en is ultimo 2014 gelijk aan positief € 7.225 (depot 1: € 7.115, depot M&R: € 110). Ultimo 2013 bedroeg de egalisereserve positief € 4.222 (depot 1: € 4.202, depot M&R: € 20).

Beheerkosten beleggingen

Nationale-Nederlanden berekent de beheerkosten van de beleggingen op jaarbasis en verrekent deze in de rekening-courantverhouding. De beheerkosten over 2014 bedragen € 358 (2013: € 322). De stijging van de beheerkosten wordt veroorzaakt door de gestegen waarde van de portefeuille.

Uitvoeringskosten

De Pensioenfederatie heeft in november 2011 het rapport 'Aanbevelingen Uitvoeringskosten' gepubliceerd teneinde pensioenfondsen een leidraad te geven om een hogere transparantie te verschaffen omtrent de beleggingen en de kosten die daarmee zijn gemoeid. Het betreft met name het inzicht in kosten vermogensbeheer, welke nu (gedeeltelijk) worden verrekend binnen de fondsen waarin wordt belegd. Bij de Aanbevelingen geldt 'comply or explain', waarbij de Pensioenfederatie de voortgang gaat monitoren.

In aanvulling hierop heeft de Pensioenfederatie in maart 2012 een nadere uitwerking gepresenteerd van de Aanbevelingen. Hierin worden concrete handvatten aangereikt om te komen tot een consistente berekening van de totale kosten van vermogensbeheer. De uitwerking bevat definities van wat onder kosten moet worden verstaan.

De aanbevelingen zijn als volgt:

- Rapporteer de kosten van pensioenbeheer in euro per deelnemer. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en gepensioneerden. Daarnaast kan het fonds er tevens voor kiezen om aanvullend de kosten als percentage van de premie te rapporteren;
- Rapporteer de kosten van het vermogensbeheer in procenten van het gemiddeld belegd vermogen. Bekijk deze kosten ook in relatie tot:
 - de gekozen beleggingsmix en de bijbehorende benchmarkkosten;
 - het rendement over een langere termijn;
- Rapporteer separaat (eventueel geschatte) transactiekosten in procenten van het gemiddeld belegd vermogen.

Voor Stichting Pensioenfonds TBI zijn de volgende gegevens bekend:

- De pensioenuitvoeringskosten (inclusief de aan de herverzekeraar betaalde kosten) bedragen € 374 (2013: € 295); het aantal actieve en gepensioneerde deelnemers bedraagt 442 respectievelijk 496 (2013: 458 respectievelijk 465). De kosten pensioenbeheer bedroegen per deelnemer derhalve € 399 (2013: € 320) (bedragen in hele euro). De stijging van de kosten per deelnemer ten opzichte van vorig jaar wordt met name veroorzaakt door incidentele advieskosten in 2014 met betrekking tot (onder meer) het Pensioenakkoord
- De betaalde beheerkosten bedragen € 365 (2013: € 322); het gemiddeld belegd vermogen over boekjaar 2014 bedraagt € 186.183 (2013: € 163.371). De beheerkosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen bedragen derhalve 0,2% (2013: 0,2%).
- De betaalde transactiekosten bedragen € 151 (2013: 172); het gemiddeld belegd vermogen over boekjaar 2014 bedraagt € 186.183 (2013: € 163.371). De transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen bedragen derhalve 0,1% (2013: 0,1%).

Vooruitblik 2015

Het jaar 2014 is een zeer goed beleggingsjaar geweest. De vooruitzichten voor 2015 zijn gematigder maar eveneens goed, met name voor aandelen. Ten aanzien van de rente verwacht het bestuur dat die niet substantieel op zal lopen.

Het bestuur heeft voor de vrije middelen keuzevrijheid ten aanzien van de beleggingsmix. Deze beleggingsmix is thans in lijn met bovenstaande verwachtingen. Het bestuur zal de beleggingsmix ook gedurende 2015 blijven evalueren en, indien opportuun, aanpassen.

Aanpassingen in de beleggingsmixen van de gesepareerde depots behoeven de instemming van Nationale-Nederlanden en kunnen een aanpassing van de garantiekosten met zich meebrengen. Het bestuur is thans niet voornemens deze beleggingsmixen te wijzigen. Ook zonder de beleggingsmix te wijzigen, heeft de vermogensbeheerder de mogelijkheid om tactisch beleid te voeren, waardoor toch geprofiteerd kan worden van goede verwachtingen voor bepaalde beleggingscategorieën, zij het in beperkte(re) mate.

Ten aanzien van de ontwikkeling van de voorzieningen kan opgemerkt worden dat, net als in voorgaande jaren, ook voor de toekomst hierin een licht stijgende lijn wordt verwacht.

Pensioenparagraaf

Kredietrisico herverzekeraar

Op 1 februari 2011 is het gewijzigde besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfonds in werking getreden. Hierin staat dat een volledig herverzekerd pensioenfonds het kredietrisico op de verzekeraar buiten beschouwing mag laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen en de waardering van de vordering op de herverzekeraar op marktwaarde. Het bestuur is zich bewust van het kredietrisico, maar is van mening dat dit niet te kwantificeren is. Het bestuur heeft besloten het kredietrisico op nihil te waarderen. Het bestuur is van mening dat op deze wijze een zo transparant en realistisch mogelijk beeld van de financiële positie wordt geschetst. Bovendien wordt aangesloten bij de nieuwste inzichten.

Wel is sprake van een minimaal vereist eigen vermogen welke (afgerond) 0,1 procent bedraagt (te weten € 135). Het aanwezige eigen vermogen bedraagt ultimo boekjaar € 15.444, waarmee aan dit vereiste wordt voldaan.

Premie

Met inachtneming van hetgeen tussen partijen is overeengekomen met betrekking tot de inhoud van de pensioenregelingen, bepaalt het bestuur van het fonds de hoogte van de minimaal te betalen pensioenpremie. De totale pensioenpremie wordt uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag-som van alle deelnemers.

De pensioenpremie wordt door het bestuur van het fonds in principe vastgesteld voor de duur van de contractperiode. Het bestuur van het fonds informeert partijen over de hoogte van de totale pensioenpremie. Daarbij zal het bestuur uitleg verstrekken over de wijze waarop en de uitgangspunten op basis waarvan de totale pensioenpremie is vastgesteld.

Zie premiebeleid (pagina 9) voor een beschrijving van de samenstelling van de premie en de wijze van aanwending.

Toeslagbeleid

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare premie en de overrente. De toeslagverlening over het opgebouwde deel van de pensioenaanspraken van actieve deelnemers wordt in beginsel afgeleid van de ontwikkeling van de loonindex van TBI Holdings B.V. De toeslagverlening over de ingegane pensioenen en de nog niet ingegane pensioenen van gewezen deelnemers wordt in beginsel afgeleid van de stijging van de consumentenprijsindex (cpi), zoals vastgesteld per oktober door het CBS. Zie 'toeslagbeleid' (pagina 9) voor een uitgebreidere beschrijving van het toeslagbeleid.

Per 1 januari 2014 was er geen algemene loonstijging bij TBI Holdings B.V. De pensioenen van de inactieve deelnemers zijn per 1 januari 2014 met 1,6 procent verhoogd. Dit komt overeen met de stijging van het consumentenprijsindexcijfer oktober 2013 (niet-afgeleid) ten opzichte van oktober 2012, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De algemene loonstijging bij TBI Holdings B.V. volgt doorgaans ook deze stijging, eventueel verhoogd met een opslag. In het verleden was de loonstijging van TBI Holdings B.V. dan ook altijd minimaal gelijk aan de prijsindex. De toeslagverlening aan de actieven was daarom ook altijd gelijk aan of meer dan de toeslagverlening aan de inactieven. Dit is ook beoogd door de extra premie die voor de actieven betaald wordt. De opslag in de premie voor de actieven is in 2014 ruim voldoende om een toeslag van 1,6 procent te financieren. Het toeslagdepot of de algemene reserve hoeft daarvoor niet aangesproken te worden. Gezien de toeslagverlening van 1,6 procent per 1 januari 2014 voor de inactieven en gezien de aard van de opslag en doel van het fonds, heeft het bestuur besloten de pensioenaanspraken van de actieven ook met 1,6 procent te verhogen per 1 januari 2014.

Aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is een toeslag van 1,6 procent toegekend per 1 januari 2014. De toeslagverlening voor de inactieven wordt in beginsel gefinancierd uit overrente uit hoofde van het huidige en vorige garantiecontract. Er was na verrekening met kosten naar verwachting per ultimo 2013 niet voldoende overrente beschikbaar om een toeslag ter grootte van de volledige prijsindex van 1,6 procent te verlenen¹. In dat geval kan het rendement op de algemene reserve worden gebruikt. Daarnaast bestaat nog de mogelijkheid om, indien het rendement op de algemene reserve ook niet toereikend is, ook de algemene reserve te gebruiken als financieringsbron. Het bestuur heeft ervoor gekozen van deze mogelijkheid gebruik te maken. De toeslag van 1,6 procent is gefinancierd uit overrente, het rendement op de algemene reserve en voor een deel uit de algemene reserve zelf. Gezien de hoogte van de algemene reserve en de economische omstandigheden achtte het bestuur het beperkt aanspreken van de algemene reserve verantwoord.

In 2014 is besloten om aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2015 een toeslag van 1,1 procent te verlenen. De prijsstijging in de referentieperiode bedroeg 1,1 procent. De toeslagverlening voor de inactieven wordt in beginsel gefinancierd uit overrente uit hoofde van het huidige en vorige garantiecontract. Er was na verrekening met kosten naar verwachting ruim voldoende overrente aanwezig om 1,1 procent toeslag te kunnen verlenen².

Het besluit inzake de toeslagverlening voor de actieve deelnemers per 1 januari 2015 wordt pas in 2015 genomen.

Ondanks dat de pensioenen van de inactieven per 1 januari 2014 en 2015 met de volledige prijsindex verhoogd zijn, blijven de pensioenen van de inactieven als gevolg van gemiste toeslagen in het verleden achter bij de prijsindexatie. Het bestuur heeft in 2013 door middel van een continuïteitsanalyse nader onderzocht of de huidige ambitie, te weten het verlenen van de volledige prijsindexatie, voor de lange termijn haalbaar is. De conclusie van deze continuïteitsanalyse is dat – onder de door DNB opgelegde aannames – gemiddeld genomen ruim 70 procent van de toeslagambitie waargemaakt kan worden. Dit is voldoende om de ambitie van volledige prijsinflatie te mogen handhaven. Tegelijkertijd geeft het wel aan dat deze waarschijnlijk niet volledig gehaald zal worden. In 2015 heeft een aantal wijzigingen in de pensioenregelingen plaatsgevonden. Naar verwachting zullen deze wijzigingen nauwelijks tot een gewijzigde toeslagambitie leiden. De verwachte realisatie van toeslagen zal in 2015 verder onderzocht worden door middel van de wettelijk voorgeschreven haalbaarheidstoets.

Pensioenregelingen

Als gevolg van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd is met ingang van 1 januari 2014 de excedent beschikbare premieregeling voor deelnemers met een salaris boven het maximumsalaris van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid of het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Metalektro gewijzigd. De beschikbare premiestaffel is met 8 procent verlaagd, onder gelijktijdige verlaging van de deelnemersbijdrage met 8 procent.

Het op 27 mei 2014 door de 1^e Kamer aangenomen wetsvoorstel aanpassing Witteveenkader (het zogenaamde Pensioenakkoord 2015) bevat met ingang van 1 januari 2015 een aantal ingrijpende wijzigingen ten aanzien van (aanvullende) pensioenen. Zo wordt het fiscaal maximale opbouwpercentage voor middelloonregelingen gereduceerd tot 1,875 procent bij een pensioenleeftijd van 67 jaar, waarbij het pensioengevend salaris wordt afgetopt op € 100.000. Voor werknemers met hogere inkomens wordt het mogelijk gemaakt om op vrijwillige basis fiscaal vriendelijk bij te sparen.

¹ Als gevolg van ontwikkelingen na het in 2013 genomen besluit is gebleken dat de over 2013 beschikbaar gekomen overrente € 1.945 bedroef, hetgeen voldoende was voor de financiering van de verhoging van rechten.

² Als gevolg van ontwikkelingen na het genomen besluit is inmiddels gebleken dat de over 2014 beschikbare overrente ruim voldoende is om de toeslag van 1,1 procent te financieren. De overrente over 2014 bedraagt te weten € 2.726 (overrente ad € 2.758 minus beheerkosten ad € 32).

Met uitzondering van de netto prepensioenregeling blijft geen van de pensioenregelingen van Stichting Pensioenfonds TBI binnen de nieuwe fiscale kaders. Zeker de maximering op € 100.000 heeft, gezien de doelgroep van de CDC-regeling, een grote impact. Hieronder wordt per pensioenregeling ingegaan op de gekozen oplossing in verband met het pensioenakkoord. Het uitgangspunt bij het traject van het wijzigen van de pensioenregelingen is vermindering van het aantal pensioenregelingen en vereenvoudiging daarvan geweest

Pensioenregeling 2007 (CDC-regeling)

Als gevolg van de fiscale aftopping van het pensioengevend salaris op € 100.000 en de wens het aantal pensioenregelingen te reduceren, is ervoor gekozen de CDC-regeling en de excedent beschikbare premieregeling samen te voegen tot één regeling. Dit zal echter nog niet per 1 januari 2015 gebeuren, aangezien het pensioenfonds voor de CDC-regeling nog tot 2017 kan profiteren van het huidige garantiecontract met Nationale-Nederlanden. Tot 1 januari 2017 blijft de huidige CDC-regeling voor de huidige deelnemers daarom nog bestaan, zij het in gewijzigde vorm:

- Fiscaal maximaal opbouwpercentage voor ouderdomspensioen (1,875 procent);
- Fiscaal maximaal partnerpensioen;
- Franchises gelijk aan huidige franchises, maximum salaris €100.000;
- Pensioenleeftijd 67 jaar;
- Aanspraken worden ingekocht in het garantiecontract bij Nationale-Nederlanden;
- Deelnemersbijdrage 7,4 procent van de pensioengrondslag;
- Extra werkgeversbijdrage voor toeslagverlening aan de actieve deelnemers van 2,7 procent van de pensioengrondslag³, waardoor de totale premie op 36,4 procent van de pensioengrondslag uitkomt.

De CDC-regeling is vanaf 1 januari 2015 gesloten voor nieuwe deelnemers.

Excedent beschikbare premieregeling

De excedent beschikbare premieregeling zal vanaf 1 januari 2015 de volgende kenmerken hebben:

- Fiscaal maximale staffel op basis van 3 procent rekenrente;
- Partnerpensioen op risicobasis verzekerd;
- Franchises gelijk aan huidige franchises, maximum salaris € 100.000;
- Pensioenleeftijd 67 jaar;
- Deelnemersbijdrage 7,4 procent van de pensioengrondslag.

Deze pensioenregeling zal vanaf 1 januari 2017 ook de CDC-regeling vervangen. Werknemers die na 1 januari 2015 in dienst treden, gaan direct aan deze pensioenregeling deelnemen.

Netto prepensioenregeling

Dit betreft een eindloonregeling voor een beperkte, gesloten groep werknemers. De regeling voorziet in een netto uitkering van leeftijd 62 tot leeftijd 65. De netto prepensioenregeling heeft meer het karakter van een spaarregeling en behoeft geen aanpassing op grond van de wet. Deze regeling zal in 2015 ongewijzigd worden voortgezet. Gezien de uitkeringsperiode van leeftijd 62 tot 65 in relatie tot de nieuwe pensioenleeftijd van 67 jaar is deze regeling niet voor lange tijd toekomstbestendig. Bovendien heeft Nationale-Nederlanden nu al laten weten na afloop van het huidige garantiecontract vanaf 1 januari 2017 de netto prepensioenregeling niet langer uit te kunnen voeren. Dat zal zeer waarschijnlijk ook voor andere verzekeraars gelden. De periode tot 31 december 2016 zal benut worden om te bezien of er alternatieven voor de netto prepensioenregeling mogelijk en wenselijk zijn.

Excedentregeling Metaal en Techniek

Dit betreft de door het Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT) gedispenseerde excedentpensioenregeling boven het jaarlijks door dit bedrijfstakpensioenfonds vast te stellen grensbedrag van de bedrijfstakregeling. Het fonds betaalt hiervoor de doorsneepremie aan Nationale-Nederlanden. De regeling is identiek aan de regeling van PMT met uitzondering van de mogelijkheid tot het korten van de pensioenen, die Nationale-Nederlanden niet heeft.

³ Vanaf 2017 wordt door de werkgever naast de bijdrage conform de beschikbare premiestaffel een extra bijdrage voor toeslagverlening betaald van 10,4 procent van de pensioengrondslag. Dit is kostenneutraal ten opzichte van de situatie tot 2017, waar naast de CDC-bijdrage 2,7 procent van de pensioengrondslag voor toeslagverlening wordt gestort.

De met Nationale-Nederlanden afgesloten verzekeringsovereenkomst eindigt in 2017. Nationale-Nederlanden heeft de overeenkomst formeel opgezegd en heeft al laten weten geen nieuwe overeenkomst meer af te willen sluiten. Volgens de overeenkomst zullen de opgebouwde pensioenen na beëindiging van de overeenkomst moeten worden overgedragen naar PMT of een andere partij. Bij continuering van de overeenkomst tot 2017 zal de nieuwe regeling van PMT nog voor twee jaar bij Nationale-Nederlanden uitgevoerd worden. Daarna moet dan alsnog naar PMT (of een andere partij) overgestapt worden. Dit leidt tot extra kosten en een extra pensioenpolis voor de deelnemers.

Daarom is ervoor gekozen de overeenkomst met Nationale-Nederlanden eerder te beëindigen en de excedent pensioenregeling al vanaf 1 januari 2015 door PMT te laten uitvoeren. Vanaf 1 januari 2015 bouwen de deelnemers dus zowel voor hun salaris tot € 70.000 (het grensbedrag 2015) als voor het salaris van € 70.000 tot € 100.000 pensioen op bij PMT.

Tevens zullen de tot 1 januari 2015 opgebouwde excedent pensioenaanspraken “één-op-één” worden overgedragen naar PMT. Gezien de verzekeringsconstructie, waarbij de pensioenaanspraken zijn gegarandeerd en kortingen niet mogelijk zijn, hebben de in 2013 en 2014 door PMT toegepaste kortingen niet tot een verlaging van de over te dragen pensioenaanspraken geleid. De geplande datum voor de overdracht is 1 juli 2015.

Beschikbare premie variabele bonussen

Dit betreft een individuele beschikbare premiereregeling waarin voor een gesloten groep werknemers een beschikbare premie is toegezegd over hun variabele beloning ter compensatie van vroegere deelname aan de zogenaamde Parklaanregeling. Er zijn nog 27 deelnemers aan deze pensioenregeling. Op een enkeling na betreft de bonus salaris boven € 100.000. Het zal dan ook niet mogelijk zijn deze regeling op de huidige wijze voort te zetten. Deze regeling wordt per 1 januari 2015 opgeheven. De deelnemers zullen in de plaats daarvan een compensatie in de vorm van extra loon ontvangen.

Pensioen voor salaris boven € 100.000

Voor werknemers met hogere inkomens dan € 100.000 wordt het mogelijk gemaakt om op vrijwillige basis fiscaal vriendelijk bij te sparen. Via een netto lijfrente of via een netto pensioen kan een oudedagsvoorziening worden opgebouwd die ongeveer overeen zou moeten komen met een pensioenopbouw van 1,875 procent van het gemiddeld verdiende loon⁴. De premie-inleg wordt betaald uit het nettoloon. Hierover is reeds belasting geheven. De aanspraak van een netto lijfrente / pensioen vormt vrijgesteld vermogen in box 3. De pensioenuitkering is onbelast. TBI heeft besloten de keuze voor een netto pensioenoplossing aan de werknemer over te laten. De werknemers ontvangen hiertoe een compensatie in de vorm van extra loon.

Niet alleen het ouderdomspensioen maar ook het nabestaandenpensioen kan fors afnemen als gevolg van de fiscale aftopping. Om onwenselijke situaties te voorkomen is ervoor gekozen voor alle werknemers die op 31 december 2014 in dienst zijn en meer dan € 100.000 verdienen een aanvullende nabestaanden-risicodekking af te sluiten voor het deel van het salaris dat de € 100.000 overschrijdt. Dit betreft een netto dekking: er wordt nu reeds belasting over de premie betaald en een eventuele uitkering aan de partner in de toekomst is belastingvrij. De nabestaanden-risicodekking wordt bij Nationale-Nederlanden verzekerd.

⁴ N.B. Bij een rekenrente van 4 procent.

Actuariële paragraaf

Actuariële analyse

Het resultaat van het fonds over 2014 bedraagt positief € 2.656 (2013: negatief € 901). Om inzicht te verkrijgen in de totstandkoming van dit resultaat hebben wij onderstaand het resultaat naar de verschillende onderdelen verdeeld:

(x € 1.000)

Onderdelen	2014	2013
Resultaat op premiebijdragen	554	541
Resultaat op toeslagen	(1.879)	(3.177)
Resultaat op beleggingen – eigen middelen	1.378	607
Deling overrente – algemene en vrije reserve GB-depots NN	2.726	1.945
Deling technisch resultaat	49	48
Resultaat op waardeoverdrachten	-	-
Resultaat op kosten	-	-
Resultaat op pensioenuitkeringen	-	-
Overige baten en lasten	(172)	(865)
Totaal saldo baten en lasten	2.656	(901)

In het resultaat op premie is onder meer opgenomen de koopsom uit hoofde van toeslagen voor actieve deelnemers ad € 346 voor 2014 (2013: € 418). Deze koopsommen worden, voor zover mogelijk, gefinancierd uit het overschot van de ontvangen CDC-premies. Indien dit overschot niet toereikend is, wordt het restant gefinancierd uit de beschikbare overrente

Het resultaat op toeslagen betreft de betaalde koopsommen uit hoofde van toeslagen met betrekking tot de gewezen en gepensioneerde deelnemers. Voor boekjaar 2014 betreft dit de koopsom inzake de verhoging ad 1,1 procent per 1 januari 2015, alsmede het verschil tussen de in 2013 geschatte en de in 2014 in rekening gebrachte koopsom met betrekking tot de verhoging per 1 januari 2014. Voor boekjaar 2013 betreft dit de koopsom inzake de verhoging ad 1,0 procent per 1 januari 2013, alsmede de geschatte koopsom inzake de verhoging ad 1,6 procent per 1 januari 2014 (aangezien met ingang van 2013 in het verslagjaar rekening wordt genomen met de in dat jaar genomen toeslagenbesluiten, terwijl deze voorheen in het jaar van feitelijke verwerking werden verantwoord).

De overige baten en lasten hebben met name betrekking op de mutatie in de garantiereserve. Daarnaast is in het saldo met betrekking tot 2013 tevens opgenomen een schoning van de vordering op de aangesloten werkgevers. Hierbij is gebleken dat in het verleden geen rekening is gehouden met overboekingen vanuit rekening-courantverhoudingen vanuit de zogenoemde Bijwagens, waardoor het in het verleden gepresenteerde saldo onjuist is gebleken.

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De financiële positie van het pensioenfonds is naar de mening van de actuaris voldoende, vanwege een toereikende solvabiliteit; voor het fonds is geen sprake van dekkingstekort of reservetekort. Bij handhaving van het tot dusverre gevoerde beleid zal het pensioenfonds waarschijnlijk – uitgaande van de door de actuaris op het beoordelingsmoment relevant en realistisch geachte veronderstellingen – kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum. Daarbij in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Risicoparaagraaf

In de paragraaf 'Risicobeheer' (pagina 56 en verder) wordt nader ingegaan op de risico's die het fonds al dan niet loopt. In 2010 heeft een uitgebreide risicoanalyse plaatsgevonden. Deze is gebaseerd op het FIRM-model van DNB. Naast de financiële risico's is ook expliciet aandacht besteed aan de niet-financiële risico's en de beheersing daarvan. De analyse heeft geresulteerd in een intern risicomodel. Dit model is december 2013 tijdens een workshop met het gehele bestuur geactualiseerd. Daarbij zijn diverse risico's de revue gepasseerd. Voor veel risico's geldt dat de inschatting ten opzichte van de analyse uit 2010 nauwelijks gewijzigd is en dat de beheersmaatregelen naar de mening van het bestuur afdoende zijn. Het garantiecontract met Nationale-Nederlanden neemt een belangrijk aantal risico's weg. Daardoor vormt het uitbestedingsrisico een van de grootste risico's. In 2013 is hier veelvuldig aandacht voor geweest. Het bestuur heeft een analyse gemaakt van de risico's en heeft geconcludeerd dat er in voldoende mate inzicht bestaat in de risico's ten aanzien van de pensioenadministratie en dat er afdoende beheersmaatregelen genomen zijn om de risico's als acceptabel te kwantificeren, zoals (service)afspraken met Nationale-Nederlanden, controles door Nationale-Nederlanden (waaronder het Quinto-V onderzoek) en overleg daarover met DNB en met het fonds, eigen controles, controles door de accountant van Nationale-Nederlanden, door de accountant van TBI en door de accountant van het fonds.

Ook in 2014 heeft het uitbestedingsrisico prominent op de agenda gestaan. Iedere maand heeft overleg tussen het dagelijks bestuur van het pensioenfonds en Nationale-Nederlanden plaatsgevonden. Tijdens dit overleg is stilgestaan bij alle actuele punten aangaande de uitvoering. Dit betreft zowel een maandelijkse evaluatie van de dienstverlening, mede aan de hand van SLA-rapportages als een bespreking van openstaande punten in de uitvoering. Er is op deze wijze nog meer zicht ontstaan op de kwaliteit van de operationele processen van NN en op de tijdigheid en juistheid van de verwerking van mutaties.

Toekomstparaagraaf

Het huidige garantiecontract kent een looptijd tot en met 31 december 2016. Vanaf 1 januari 2017 zal er nog maar één pensioenregeling van toepassing zijn, te weten de individuele (excedent) beschikbare premieregeling. Bij een beschikbare premieregeling liggen de risico's bij de deelnemer. Er zal dan ook geen nieuw garantiecontract afgesloten worden. Er worden immers geen garanties meer gegeven en de garanties voor de tot en met 31 december 2016 opgebouwde pensioenen worden al gedekt door het huidige en voorgaande garantiecontract. De toegevoegde waarde van het pensioenfonds neemt daardoor sterk af, terwijl er nog wel veel kosten gemaakt moeten worden om het pensioenfonds in stand te houden. Ook moet het pensioenfonds blijven voldoen aan eisen van toezichhouders, hetgeen veel governance met zich meebrengt. Het bestuur van het pensioenfonds is dan ook voornemens het pensioenfonds met ingang van 1 januari 2017 te gaan liquideren. In 2015 is het onderzoek hiernaar gestart en is een stappenplan opgesteld. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar het beleid voor de toeslagverlening op de tot en met 31 december 2016 opgebouwde pensioenen.

Ook de volgende onderwerpen staan voor 2015 op de agenda:

- Met ingang van 1 januari 2015 is het nieuwe Financieel Toetsingskader (FTK) van toepassing. Als gevolg daarvan dient in 2015 de ABTN gewijzigd te worden en dient een haalbaarheidstoets uitgevoerd te worden.
- Na de invoering van het Wetsvoorstel Wet Pensioencommunicatie zal het communicatieplan afgemaakt worden.
- In 2015 zal een nieuwe visitatie plaatsvinden. De visitatie zelf en de opvolging van de resultaten van het onderzoek van de visitatiecommissie zullen in 2015 de nodige aandacht krijgen.

Rotterdam, 11 juni 2015

Bestuur Stichting Pensioenfonds TBI

W. Poldervaart MIM (voorzitter)
drs. J. Kooman AAG (secretaris)
R. van Breemen
A. de Hoog
R. Lems
ing. F.W. van Meerkerk

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het verantwoordingsorgaan is op 1 januari 2008 ingesteld. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds TBI (het fonds) heeft op 16 maart 2009 op basis van de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur een reglement verantwoordingsorgaan vastgesteld. In 2014 is dit reglement geactualiseerd, mede ingegeven door de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds, die op 1 juli 2014 in werking is getreden. Op grond daarvan heeft het verantwoordingsorgaan meer adviesrechten gekregen.

In het reglement verantwoordingsorgaan zijn onder meer de frequentie van het overleg met het bestuur, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het bestuursbeleid en de wijze van verantwoording door het bestuur vastgelegd.

Bevindingen

Op 26 mei 2015 heeft het verantwoordingsorgaan overleg gehad met het bestuur over het gevoerde beleid en de beleidsvoornemens voor de toekomst. Hierbij is in het bijzonder aandacht geschonken aan het voorgenomen besluit van het bestuur tot liquidatie van het fonds. Het verantwoordingsorgaan heeft het bestuur positief geadviseerd over dit voorgenomen besluit.

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennis genomen van het winstdeling jaarwerk 2014 van Nationale-Nederlanden, het concept jaarverslag 2014, de concept jaarrekening 2014 en een aantal andere relevante documenten, waaronder de vastgestelde notulen van het verslagjaar.

In het verslagjaar 2014 heeft het verantwoordingsorgaan geen overleg gehad met de accountant en/of andere externe deskundigen.

Naar de mening van het verantwoordingsorgaan heeft het bestuur in 2014, zowel bij het uitvoeren als het vaststellen van het beleid, op een evenwichtige wijze de belangen van alle belanghebbenden behartigd. Ook zijn in 2014 de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur op een adequate wijze verder ingevoerd c.q. uitgevoerd. Verder heeft het bestuur van het fonds in 2014 ter zake van de toekenning van toeslagen een evenwichtig en prudent beleid gevoerd ten opzichte van alle belanghebbenden, rekening houdend ook met de gewijzigde (markt)omstandigheden.

De communicatie en de uitwisseling van gegevens tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan zijn ook in 2014 goed verlopen. De openheid in communicatie vanuit het bestuur wordt door het verantwoordingsorgaan bijzonder op prijs gesteld. Het verantwoordingsorgaan kan zich vinden in het door het bestuur gevoerde beleid in het afgelopen jaar.

Conclusie

Het verantwoordingsorgaan concludeert, op basis van de ter beschikking gestelde documenten en mondelinge toelichtingen, dat het bestuur op adequate wijze uitvoering heeft gegeven aan de beleidsvoornemens en dat de beleidskeuzes voor de toekomst op adequate wijze aan het verantwoordingsorgaan zijn gecommuniceerd.

Rotterdam, 26 mei 2015

Namens het verantwoordingsorgaan
Stichting Pensioenfonds TBI

Ir. G.J. Woudenberg

Reactie van het bestuur

Het bestuur van het fonds heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan. Het bestuur voelt zich door het oordeel van het verantwoordingsorgaan gesteund in het gevoerde beleid.

Rotterdam, 4 juni 2015

Namens het bestuur
Stichting Pensioenfonds TBI

W. Poldervaart MIM
voorzitter

drs. J. Kooman AAG
secretaris

Jaarrekening

Balans per 31 december 2014

na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten

(x € 1.000)

ACTIVA

		2014		2013	
Toelichting		€	€	€	€
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Aandelen	5	4.286		4.400	
Vastrentende waarden	5	8.838		7.146	
Liquide middelen	5	27		6	
			13.151		11.552
Beleggingen voor risico deelnemers					
Vastgoed	6	127		81	
Aandelen	6	1.909		1.393	
Vastrentende waarden	6	11.399		9.309	
Liquide middelen	6	-		(6)	
			13.435		10.777
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen					
Garantiecontracten	7	195.200		172.029	
Niet direct opeisbare vordering uit hoofde van herverzekering	8	97		48	
			195.297		172.077
Vorderingen en overlopende activa					
Langlopende vorderingen	9	109		362	
Vorderingen uit herverzekering	10	3.677		3.338	
Overige vorderingen	11	-		100	
			3.786		3.800
			225.669		198.206

PASSIVA

		<u>2014</u>		<u>2013</u>	
Toelichting		€	€	€	€
Reserves					
Algemene reserve	12	15.238		12.378	
Beklemde reserve technisch resultaat	12	97		48	
Beklemde garantiereserve	12	109		362	
		<u> </u>	15.444	<u> </u>	12.788
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	13	195.200		172.029	
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	14	13.435		10.777	
		<u> </u>	208.635	<u> </u>	182.806
Kortlopende schulden					
Overige schulden en overlopende passiva	15		1.590		2.612
			<u><u>225.669</u></u>		<u><u>198.206</u></u>
Dekkingsgraad (in %)			107,9		107,4

Staat van baten en lasten over 2014

(x € 1.000)

Toelichting	2014		2013	
	€	€	€	€
BATEN				
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	19	4.974		5.486
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	20	1.378		607
Beleggingsresultaten voor risico deelnemers	21	2.056		262
Baten uit herverzekering	22	10.806		9.646
Overige baten	23	85		8
Totaal baten		19.299		16.009
LASTEN				
Mutatie VPV voor risico pensioenfonds				
- Pensioenopbouw	24	1.966	2.595	
- Toeslagverlening	25	2.397	4.795	
- Rentetoevoeging	26	645	619	
- Onttrekking pensioenuitkeringen	27	(8.031)	(7.653)	
- Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	28	(161)	(152)	
- Wijziging marktrente	29	27.694	(4.126)	
- Wijziging actuariële grondslagen	30	(1.608)	-	
- Wijziging door overdracht van rechten	31	32	53	
- Overige mutaties	32	237	559	
		23.171		(3.310)
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	33	(23.171)		3.310
Mutatie VPV voor risico deelnemers	34	2.658		825
Kosten pensioenopbouw	35	5.003		6.649
Pensioenuitkeringen	36	8.472		8.370
Pensioenuitvoeringskosten	37	253		193
Saldo overdracht van rechten	38	-		-
Overige lasten	39	257		873
Totaal lasten		16.643		16.910
Resultaat		2.656		(901)

Bestemming van het saldo van baten en lasten

(x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Algemene reserve	2.860	(506)
Beklemde reserve technisch resultaat	49	48
Beklemde reserve uitkering garantie	(253)	(443)
	<u>2.656</u>	<u>(901)</u>

Algemene toelichting

1 Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds TBI, statutair gevestigd te Rotterdam aan het adres Wilhelminaplein 37, is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling voor de bij TBI Holdings B.V. aangesloten ondernemingen waarvan werknemers als deelnemer zijn opgenomen in de pensioenregelingen van het fonds. Voor een specificatie van deze ondernemingen verwijzen wij naar de bijlage.

2 Korte beschrijving van de pensioenregeling

De Pensioenregeling 2007 kan worden gekenmerkt als een collectief toegezegde bijdrageregeling (CDC) op basis van middelloon. Uit de vaste bijdrage van 36,3 procent van de pensioengrondslagsom wordt een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling gefinancierd met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 1,75 procent van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslagsom is gelijk aan het jaarsalaris onder aftrek van een franchise. Het jaarsalaris is gelijk aan 12 maal het vaste maandsalaris, vermeerderd met de vakantietoelage (voor zover deze niet reeds is inbegrepen in het vaste maandsalaris) en eventuele contractueel vastgelegde vaste winstuitkeringen of gratificaties (gemaximeerd op twee maandsalarissen). De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op (tijdelijk) partner- en wezenpensioen.

Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf de leeftijd van 21 jaar. Jaarlijks beslist het bestuur van het fonds de mate waarin de opgebouwde pensioenen worden verhoogd.

Overeenkomstig artikel 10 van de pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkerings-overeenkomst.

In onderstaande tabel is de Pensioenregeling 2007 samengevat:

Collectief toegezegde bijdrageregeling op basis van voorwaardelijk geïndexeerd middelloon	
Collectief toegezegde bijdrage	36,3 procent van de pensioengrondslagsom
Pensioenleeftijd	65 jaar
Pensioengevend jaarsalaris	Twaalf maal het vaste maandsalaris, vermeerderd met vakantietoelage (voor zover deze niet reeds is inbegrepen in het vaste maandsalaris) (plus tot maximaal 2 maandsalarissen aan contractueel vastgelegde vaste winstuitkering of gratificatie)
Franchise	5/4 maal het tweevoud van gehuwden-AOW met echtgenoot 65+, echter: - indien deelnemer in Bpf: het maximumsalaris van het betreffende Bpf - indien deelnemer reeds deelneemt in door werkgever getroffen pensioenregeling: maximumsalaris van die pensioenregeling
Pensioengrondslag	Pensioengevend jaarsalaris minus franchise
Ouderdomspensioen	1,75 procent van de pensioengrondslag per dienstjaar (naar rato indien parttimer) met jaarlijkse voorwaardelijke toeslagen volgens de loonontwikkeling bij TBI Holdings B.V.
Partnerpensioen (PP)	70 procent van het Ouderdomspensioen
Tijdelijk PP	10 procent van het Ouderdomspensioen
Wezenpensioen (WzP)	14 procent van het Ouderdomspensioen (verdubbeling bij volle wees)
Tijdelijk WzP	2 procent van het Ouderdomspensioen (verdubbeling bij volle wees)
Toeslagverlening	Voorwaardelijk, afhankelijk van de beschikbare middelen, ambitie van loonindexatie voor actieven en prijsindexatie voor inactieven
Flexibilisering	Uitruil, Hoog-laag, Vervroeging, Uitstel
Arbeidsongeschiktheid	Bij arbeidsongeschiktheid van 65 procent of meer wordt de pensioenopbouw premievrij voortgezet

Naast bovengenoemde voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling, voert het fonds tevens een individueel beschikbare premieregeling uit voor de deelnemers met een salaris boven het maximumsalaris van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid of het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Metalektro. Deze excedent-pensioenregeling kwalificeert als een premieovereenkomst.

Het fonds voert eveneens de (netto) prepensioenregeling uit voor een gesloten groep deelnemers. De prepensioenregeling kwalificeert als uitkeringsovereenkomst.

De excedentregeling Metaal en Techniek wordt door het fonds uitgevoerd voor een groep deelnemers. Het fonds betaalt hiervoor een doorsneepremie aan Nationale-Nederlanden. Deze regeling kwalificeert als een uitkeringsovereenkomst.

Tot slot wordt de beschikbare premieregeling variabele bonussen uitgevoerd voor een gesloten groep deelnemers. Het betreft een individueel beschikbare premieregeling voor werknemers die op grond van hun arbeidsovereenkomst recht hadden op een overbruggingsuitkering. Deze regeling kwalificeert als een premieovereenkomst.

3 Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen, zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Het bestuur heeft op 4 juni 2015 de jaarrekening opgemaakt.

4 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen, indien er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de pensioenwet worden beleggingen voor risico deelnemer gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Indien geen betrouwbare schatting van de actuele waarde van de aandelen is te maken, worden aandelen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit de herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het fonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hiertegenover staande VPV. Bij waardering van de vordering wordt rekening gehouden met de kredietwaardigheid van de herverzekeraar.

Vorderingen uit hoofde van de winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Vorderingen en overlopende activa

Voor zover noodzakelijk, is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De VPV wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met op de balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente.

Bij de berekening van de VPV is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenen worden verhoogd. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagen na balansdatum, voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met de premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid op basis van contante waarde van de premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Rekenrente: de VPV per ultimo boekjaar is vastgesteld op basis van de gecorrigeerde rentetermijnstructuur (RTS) inclusief Ultimate Forward Rate (UFR) per 31 december van het betreffende jaar, zoals gepubliceerd door DNB;
- Overlevingstafels: de sterftetekansen zijn ontleend aan de door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafels AG 2014. De sterftetekansen in deze tafels zijn gecorrigeerd op basis van de correctietabel ES-P2A van het Verbond van Verzekeraars. Ultimo 2014 zijn de sterftetekansen ontleend aan de (start)kolom 2015 van de gepubliceerde tafel. De sterftetekansen zullen jaarlijks worden aangepast op basis van de startkolom met sterftetekansen die één jaar is verschoven. Voor de berekeningen inzake het ingegaan wezenpensioen zijn geen sterftetekansen gebruikt. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2013 zijn de sterftetekansen ontleend aan de door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafels Gehele Bevolking Mannen (GBM) en Vrouwen (GBV), met waarnemingsperiode 2012-2062; de sterftetekansen zijn ontleend aan de (start)kolom 2014;
- Leeftijdsbepaling: de leeftijden per de balansdatum zijn in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld. Daarbij wordt verondersteld dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand. Voor het partnerpensioen wordt verondersteld dat de partner drie jaar jonger is dan de verzekerde man, respectievelijk drie jaar ouder dan de verzekerde vrouw;
- Partnerfrequenties: er wordt uitgegaan van de volgende frequenties:
 - Mannen: tot leeftijd 49, geleidelijk stijgend tot 90 procent, daarna gehandhaafd op 90 procent tot leeftijd 60, vanaf leeftijd 60 tot leeftijd 65 op 91 procent;
 - Vrouwen: tot leeftijd 39, geleidelijk stijgend tot 85 procent, daarna gehandhaafd op 85 procent tot leeftijd 48, vanaf leeftijd 49 tot leeftijd 65 geleidelijk dalend tot 76 procent;
 - Voor het uitruilbaar nabestaandepensioen is de partnerfrequentie op pensioenleeftijd 65 gelijk aan 1;
- Kosten: ter dekking van de kosten, verbonden aan de uitbetaling van de pensioenen, zijn de netto koopsommen verhoogd met 2 procent (excassokosten);
- Uitkeringen: verondersteld wordt dat de pensioenuitkeringen continu geschieden.

Voorzieningen voor risico deelnemer

De waardering van de voorzieningen voor risico van de deelnemers wordt bepaald door de waardering van de tegenover deze voorzieningen aangehouden beleggingen.

Kasstroomoverzicht

Aangezien de kasstromen grotendeels worden verwerkt via de herverzekeraar, is een kasstroomoverzicht achterwege gelaten.

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

5 Beleggingen voor risico fonds

(x € 1.000)	Aandelen	Vastrentende waarden	Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2012	4.386	7.365	5	11.756
Aankopen / verstrekkingen	1.888	1.339	-	3.227
Verkopen / aflossingen	(2.235)	(1.582)	-	(3.817)
Overige mutaties	-	-	1	1
Herwaardering	361	24	-	385
Stand per 31 december 2013	4.400	7.146	6	11.552
Herallocatie	(372)	370	2	-
Aankopen / verstrekkingen	1.056	1.718	-	2.774
Verkopen / aflossingen	(1.282)	(1.013)	-	(2.295)
Overige mutaties	-	-	19	19
Herwaardering	484	617	-	1.101
Stand per 31 december 2014	4.286	8.838	27	13.151

De in het vrij vermogensdepot aangehouden beleggingen hebben tevens betrekking op de beleggingen van Parklaan. Ten behoeve van de jaarcijfers van het fonds worden deze beleggingen (alsmede de hierop behaalde rendementen) buiten beschouwing gelaten, teneinde enkel de aan het fonds toe te kennen beleggingen in de jaarcijfers te verantwoorden. Bij de in het verleden gehanteerde verdeling van de beleggingen is (door de jaren heen) een verschuiving ontstaan tussen de beleggingen in aandelen en vastrentende waarden. Deze verschuiving is middels de regel 'herallocatie' gecorrigeerd, waarmee de verantwoorde portefeuille weer overeen komt met de in het depot aangehouden verdeling van de beleggingen. Hierbij dient te worden benadrukt dat deze verschuiving enkel betrekking heeft op de balansstanden; de herallocatie heeft geen invloed op de in het verleden (of in dit boekjaar) verantwoorde beleggingsresultaten. Overigens zijn de middelen inzake Parklaan gedurende het boekjaar volledig aan Parklaan overgedragen; de beleggingsportefeuille in het vrij vermogensdepot heeft dan vanaf eind 2014 volledig betrekking op het fonds.

Aandelen

De samenstelling van de beleggingsportefeuille is als volgt:

(x € 1.000)	2014	2013
ING Global Equity Fund	2.649	-
INI Global Equity Fonds	-	2.701
ING Institutioneel Dividend Aandelen Fonds - I	606	-
INI Dividend Aandelen Basis Fonds	-	597
ING Global Emerging Markets Fund - I	1.031	-
INI Emerging Markets Equity Fonds	-	1.102
	4.286	4.400

Vastrentende waarden

De samenstelling van de beleggingsportefeuille is als volgt:

(x € 1.000)	2014	2013
ING Fixed Income All Grade Fund - I	7.963	-
INI Fixed Income All Grade Fonds	-	6.375
ING (L) RF EMD (Hard Currency) – I DIS EUR (H)	423	-
INI Fixed Income Emerging Markets Debt Hard Currency	-	376
ING Global High Yield Fund - I	452	-
INI Global High Yield Fonds	-	395
	8.838	7.146

Methodiek bepaling marktwaarde

Bij de waardering van de beleggingen van de stichting geldt voor de gehele portefeuille dat deze, voor zowel 2014 als 2013, bestaat uit ING-beleggingsfondsen. Deze fondsen kennen een dagelijkse intrinsieke waardebepaling, dagelijkse toe- en uittredingsmomenten en hebben voornamelijk beursgenoteerde stukken in portefeuille. De waardering vindt derhalve plaats op basis van marktnoteringen.

Overige toelichtingen

Ten aanzien van de beleggingsportefeuille gelden aanvullend de volgende toelichtingen:

- Er is geen sprake van belegging in de premie bijdragende onderneming.
- Er is geen sprake van uitlening van beleggingen.
- Ultimo boekjaar is geen sprake balansposities en/of toekomstige kasstromen welke door het fonds door middel van derivaten worden afgedekt.

6 Beleggingen voor risico deelnemers

(x € 1.000)	2014	2013
Vastgoed	127	81
Aandelen	1.909	1.393
Vastrentende waarden	11.399	9.309
Liquide middelen	-	(6)
	13.435	10.777

Met de jaarlijks belegde premies wordt, voor rekening en risico van de deelnemers, een pensioenkapitaal opgebouwd.

7 Herverzekeringsdeel technische voorziening

(x € 1.000)	2014	2013
Garantiecontract met beleggingsdepot	195.200	172.029

Met de herverzekeraar is een (technische) winstdelingsregeling overeengekomen.

Ten aanzien van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen tot 2012 is, in verband met de premievrijmaking per 1 januari 2012, de deling in de technische resultaten komen te vervallen.

Ten aanzien van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen vanaf 2012 is bepaald dat het fonds een aandeel krijgt van 30 procent van de cumulatieve technische winst over de contractperiode 2012 tot en met 2016, indien dit cumulatieve saldo positief is. Indien sprake is van een negatief gecumuleerd saldo aan het eind van de winstdelingsperiode, komt dit volledig voor rekening van Nationale-Nederlanden.

Het in het boekjaar behaalde technische resultaat in gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen vanaf 2012 bedraagt positief € 163 (2013: positief € 186). Het aandeel van het pensioenfonds bedraagt 30 procent in het gecumuleerde positieve technisch resultaat ad 323 ultimo 2014, te weten € 97.

De (latente) vordering op de herverzekeraar uit hoofde van deling in het technisch resultaat wordt verantwoord onder de langlopende vorderingen.

Op 1 februari 2011 is het gewijzigde besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen in werking getreden. Hierin staat dat een volledig herverzekerd fonds het kredietrisico op de verzekeraar buiten beschouwing mag laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen en de waardering van de vordering op de herverzekeraar op marktwaarde. Het bestuur is zich bewust van het kredietrisico, maar is van mening dat dit niet te kwantificeren is. Het bestuur heeft besloten het kredietrisico op nihil te waarderen. Het bestuur is van mening dat op deze wijze een zo transparant en realistisch mogelijk beeld van de financiële positie wordt geschetst. Bovendien wordt aangesloten bij de nieuwste inzichten.

Voor de bij Nationale-Nederlanden ondergebrachte pensioenverplichtingen wordt in een tweetal beleggingsdepots aangehouden (middelen tot 2012 en middelen vanaf 2012). De volgende informatie is ter toelichting opgenomen om inzicht te geven in het rendement.

De verdeling van de beleggingsportefeuille over beide beleggingsdepots kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Depot tot 2012	Depot vanaf 2012	2014	2013
Aandelen	57.971	1.692	59.663	55.205
Vastrentende waarden	122.243	10.483	132.726	105.474
Annuïteitenleningen	3.963	-	3.963	3.963
Liquide middelen	33	24	57	48
	184.210	12.199	196.409	164.690

Met ingang van 2012 vinden geen verdere aflossingen op de annuïteitenlening plaats. Als gevolg van het premievrij maken van de verplichtingen per 1 januari 2012 blijft deze lening 'bevroren' op het saldo ultimo 2011 en is niet verder overrentedelend gemaakt.

Het verloop van de beleggingsportefeuille van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen tot 2012 kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Aandelen	Vastrentende waarden	Annuïteiten lening	Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2012	51.868	96.994	3.963	352	153.177
Aankopen / verstrekkingen	11.206	17.560	-	-	28.766
Verkopen / aflossingen	(19.321)	(17.872)	-	-	(37.193)
Overige mutaties	-	-	-	(324)	(324)
Herwaardering	10.445	3.718	-	-	14.163
Stand per 31 december 2013	54.198	100.400	3.963	28	158.589
Aankopen / verstrekkingen	13.874	17.065	-	-	30.939
Verkopen / aflossingen	(18.174)	(20.948)	-	-	(39.122)
Overige mutaties	-	-	-	5	5
Herwaardering	8.073	25.726	-	-	33.799
Stand per 31 december 2014	57.971	122.243	3.963	33	184.210

Het verloop van de beleggingsportefeuille van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen vanaf 2012 kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Aandelen	Vastrentende waarden	Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2012	341	1.899	408	2.648
Aankopen / verstrekkingen	671	3.991	-	4.662
Verkopen / aflossingen	(64)	(520)	-	(584)
Overige mutaties	-	-	(388)	(388)
Herwaardering	59	(296)	-	(237)
Stand per 31 december 2013	1.007	5.074	20	6.101
Aankopen / verstrekkingen	524	4.030	-	4.554
Verkopen / aflossingen	(67)	(1.425)	-	(1.492)
Overige mutaties	-	-	4	4
Herwaardering	228	2.804	-	3.032
Stand per 31 december 2014	1.692	10.483	24	12.199

Methodiek bepaling marktwaarde

Bij de waardering van de beleggingen van de stichting geldt voor de gehele portefeuille dat deze, voor zowel 2014 als 2013, bestaat uit ING-beleggingsfondsen. Deze fondsen kennen een dagelijkse intrinsieke waardebeoordeling, dagelijkse toe- en uittredingsmomenten en hebben voornamelijk beursgenoteerde stukken in portefeuille. De waardering vindt derhalve plaats op basis van marktnoteringen. Uitzondering hierop betreft de annuïteitenlening (2014 ad € 3.963; 2013 ad € 3.963); de bepaling van de waardering van deze lening valt onder de categorie 'overig' (de lening is, in verband met het premievrij maken van de overeenkomst, 'bevroren' op de waarde ultimo 2011).

Overige toelichtingen

Ten aanzien van de beleggingsportefeuille gelden aanvullend de volgende toelichtingen:

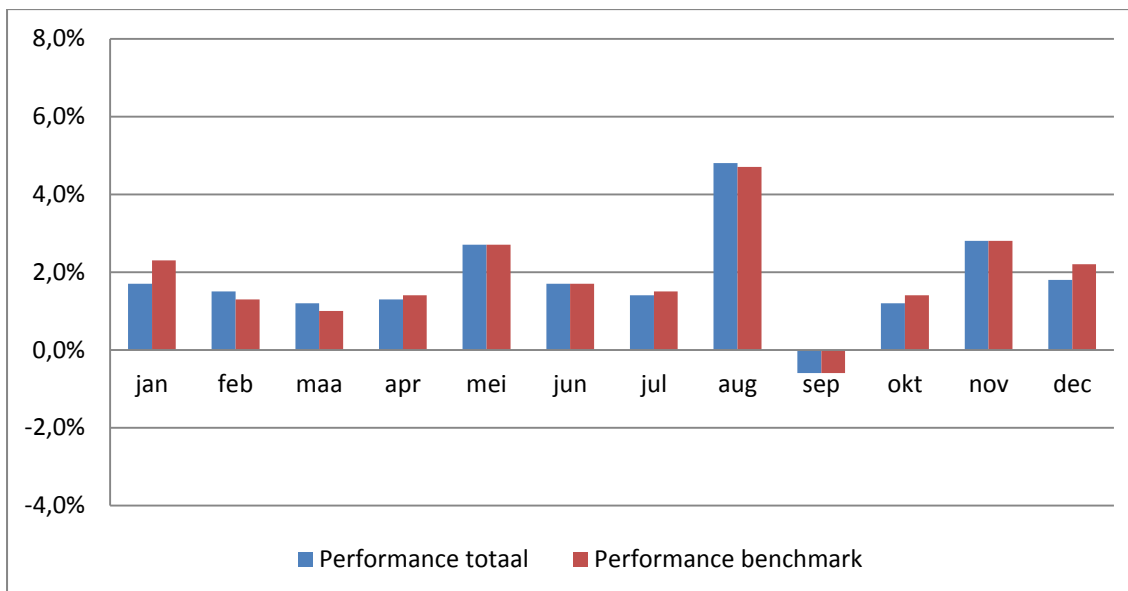
- Er is geen sprake van belegging in de premie bijdragende onderneming.
- Er is geen sprake van uitlening van beleggingen.
- Ultimo boekjaar is geen sprake balansposities en/of toekomstige kasstromen welke door het fonds door middel van derivaten worden afgedekt.

De behaalde rendementen ten opzichte van de benchmark van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen tot 2012 kunnen als volgt worden weergegeven:

Performance in %	2014	2013
Aandelenfondsen	27,7	17,4
Benchmark	27,0	18,7
Vastrentende waarden	16,9	-1,3
Benchmark	18,9	-1,9
Totaal beleggingen	23,8	4,7
Totale Benchmark	24,5	4,0

De voor de aandelenfondsen gehanteerde benchmark betreffen de MSCI (DM) World (Net) en de MSCI (EM) Emerging Markets Free (Net). De voor de vastrentende waarden gehanteerde samengestelde Benchmark betreft de Barclays Capital Euro Aggregate Unhedged en de Customised Benchmark for ING Fixed Income All Grade Long Duration Fun - Z.

De in het boekjaar behaalde maandrendementen (inclusief benchmark) kunnen als volgt worden weergegeven:

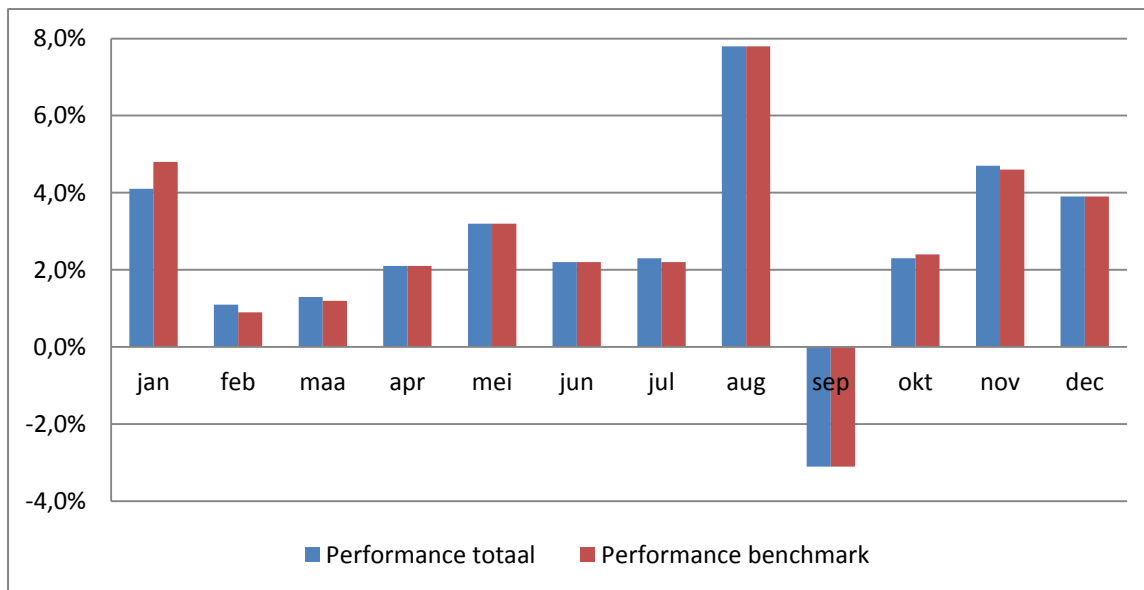

De behaalde rendementen ten opzichte van de benchmark van het gesepareerde beleggingsdepot inzake de middelen vanaf 2012 kunnen als volgt worden weergegeven:

Performance in %	2014	2013
Aandelenfondsen (return portefeuille)	40,6	9,1
Benchmark	40,6	9,1
Vastrentende waarden (matching portefeuille)	16,6	-9,1
Benchmark	16,1	-9,0
Totaal beleggingen	36,4	-6,1
Totale Benchmark	36,6	-6,3

De voor de aandelenfondsen (return portefeuille) gehanteerde benchmark betreft de Balanced Return Fund – Composite Reference Index. De voor de vastrentende waarden (matching portefeuille) gehanteerde benchmark betreft de Customized Benchmark for ING Duration Matching Fund, afgestemd op de betreffende onderliggende fondsen.

De in het boekjaar behaalde maandrendementen (inclusief benchmark) kunnen als volgt worden weergegeven:

Aandelen

De samenstelling van de beleggingsportefeuille inzake het gesepareerde beleggingsdepot voor de middelen tot 2012 is als volgt:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
ING Global Equity Basis Fund - Z	33.399	-
ING Global Equity Basis Fonds	-	32.367
ING Dividend Aandelen Fonds - Z	8.036	-
ING Dividend Aandelen Basis Fonds	-	7.162
ING Global Emerging Markets Fund – Z	4.192	-
ING Emerging Markets Equity Basis Fonds	-	3.707
ING (L) Institutional Global Enh. Cl.I Cap (EUR)	12.344	-
ING (L) Institutional Global Enhanced	-	10.962
	57.971	54.198

De samenstelling van de beleggingsportefeuille inzake het gesepareerde beleggingsdepot voor de middelen vanaf 2012 is als volgt:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
ING Balanced Return Fund - Z	1.692	-
ING Balanced Return Basis Fonds	-	1.007
ING Balanced Return Basis Fonds	1.692	1.007

Vastrentende waarden

De samenstelling van de beleggingsportefeuille voor de middelen tot 2012 is als volgt:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
ING Fixed Income All Grade Fund - Z	64.843	-
ING Fixed Income All Grade Basis Fonds	-	55.335
ING Fixed Income All Grade Long Duration Fund - Z	57.400	-
ING Fixed Income All Grade Long Duration Basis Fonds	-	45.065
	122.243	100.400

De samenstelling van de beleggingsportefeuille voor de middelen vanaf 2012 is als volgt:

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
ING Duration Matching Fund (M) - Z	673	-
ING Duration Matching Basis Fonds M	-	244
ING Duration Matching Fund (L) - Z	5.049	-
ING Duration Matching Basis Fonds L	-	2.727
ING Duration Matching Fund L-Plus - Z	1.702	-
ING Duration Matching Basis Fonds L-Plus	-	855
ING Duration Matching Fund (XL) - Z	3.059	-
ING Duration Matching Basis Fonds XL	-	1.248
	10.483	5.074

Overige beleggingen

De overige beleggingen betreffen de liquide middelen. Deze staan het fonds niet vrij ter beschikking en zijn uitsluitend bedoeld voor het verrichten van beleggingstransacties.

8 Niet direct opeisbare vordering uit hoofde van herverzekering

(x € 1.000)

	2014	2013
Latente vordering technisch resultaat	97	48

Dit betreft een latente langlopende vordering op de herverzekeraar uit hoofde van de deling in het technisch resultaat in het depot opbouw vanaf 2012. Gedurende de contractperiode wordt het technisch resultaat binnen het gesepareerde beleggingsdepot gereserveerd. Indien aan het eind van de winstdelingsperiode het resultaat positief is, ontvangt het fonds een aandeel van 30 procent in dit resultaat. Het restant komt ten gunste van de herverzekeraar. Indien het gecumuleerde resultaat aan het eind van de winstdelingsperiode negatief is, komt dit volledig voor rekening van de herverzekeraar.

Het saldo ultimo 2014 betreft het aandeel van het fonds (30 procent) in het ultimo 2014 gecumuleerde technisch resultaat (over de jaren 2012 tot en met 2014).

9 Langlopende vorderingen

(x € 1.000)

	2014	2013
Latente vordering uitkeringsgarantie (langlopende vordering)	109	362

Dit betreft een latente langlopende vordering op de herverzekeraar die uitsluitend beschikbaar aan het fonds komt wanneer bij beëindiging van het contract alle opgebouwde pensioenen worden overgedragen aan een andere uitvoerder.

Op basis van de per 31 december 2011 beëindigde overeenkomst met Nationale-Nederlanden is sprake een latente vordering uitkeringsgarantie ad € 1.342 ultimo boekjaar 2011. In het geval de overeenkomst met Nationale-Nederlanden niet zou worden verlengd (en de verplichtingen bij een andere uitvoerder worden ondergebracht), zou deze latente vordering volledig ten gunste van het fonds worden uitgekeerd. Het fonds heeft per 1 januari 2012 een nieuw garantiecontract met Nationale-Nederlanden afgesloten. Als gevolg hiervan zal de opgenomen latente vordering in het beleggingsdepot geleidelijk (volgens een afgesproken schema) worden verlaagd ten gunste van Nationale-Nederlanden.

De ultimo boekjaar 2014 opgenomen vordering ad € 109 (ultimo 2013: € 362) zal derhalve gedurende de komende jaren, indien de lopende verzekeringsovereenkomst niet met wederzijdse goedkeuring wordt beëindigd, geleidelijk worden afgeboekt ten laste van het resultaat.

10 Vorderingen uit herverzekering

(x € 1.000)

	2014	2013
Vordering uit hoofde van herverzekering	3.677	3.338

De vordering uit hoofde van herverzekering betreft de algemene reserves die zijn ondergebracht in de beleggingsdepots bij Nationale-Nederlanden. Het grootste deel van de algemene reserves is sinds 4 mei 2010 ondergebracht in een tweede beleggingsdepot.

Deze vordering heeft een resterende looptijd van korter dan één jaar.

11 Overige vorderingen

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Vorderingen op sponsor(s)	<u>-</u>	<u>100</u>

Deze vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

12 Reserves

<i>(x € 1.000)</i>	Algemene reserve	Beklemd reserve technisch resultaat	Beklemd garantie- reserve	Totaal
Stand per 31 december 2012	12.884	-	805	13.689
Uit bestemming saldo van baten en lasten	(506)	48	(443)	(901)
Stand per 31 december 2013	12.378	48	362	12.788
Uit bestemming saldo van baten en lasten	2.860	49	(253)	2.656
Stand per 31 december 2014	15.238	97	109	15.444

De algemene reserve van het fonds vervult de functie van weerstandsvermogen. Bij de oprichting van het fonds is geen stichtingskapitaal gestort.

De reserve technisch resultaat heeft betrekking op het aandeel van het fonds in het gecumuleerde technische resultaat in het depot opbouw vanaf 2012. Indien het technisch resultaat aan het eind van de winstdelingsperiode positief is, ontvangt het fonds een aandeel van 30 procent hierin. Een eventueel negatief gecumuleerd technisch resultaat komt voor rekening van de herverzekeraar. Het saldo van de beklemd reserve ultimo 2014 betreft het 30 procent aandeel in het technisch resultaat over 2012 tot en met 2014.

De garantiereserve is beklemd en komt uitsluitend beschikbaar aan het fonds wanneer bij beëindiging van het contract alle opgebouwde pensioenen worden overgedragen aan een andere uitvoerder. Per 1 januari 2012 is een nieuwe overeenkomst met Nationale-Nederlanden afgesloten, waarbij de tot en met 2011 opgebouwde aanspraken in een premievrij contract zijn ondergebracht. Als gevolg hiervan zal de tegenover dit beklemd vermogen opgenomen vordering gedurende de looptijd van de nieuwe overeenkomst geleidelijk worden afgeboekt ten gunste van de herverzekeraar. Deze reserve zal derhalve overeenkomstig worden verlaagd vanuit de winstbestemming.

Solvabiliteit/dekkingsgraad

De solvabiliteit van het pensioenfonds is toereikend. Het vereist eigen vermogen is gekwantificeerd op nihil. Dit is gebaseerd op het gewijzigde besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen, dat per 1 februari 2011 in werking is getreden. Hierin staat dat een volledig herverzekerd fonds het kredietrisico op de verzekeraar buiten beschouwing mag laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen.

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt (afgerond) 0,1 procent van de VPV (€ 135). Het aanwezige vermogen bedraagt ultimo boekjaar € 15.444 waarmee aan dit vereiste wordt voldaan.

Het verloop van de dekkingsgraad kan als volgt worden weergegeven:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Dekkingsgraad primo boekjaar	107,4%	107,8%
Premies	0,3%	0,2%
Uitkeringen	0,4%	0,4%
Toeslagen	-1,1%	-2,0%
Rentetermijnstructuur	-1,0%	0,2%
(Over)rendement	2,4%	1,4%
Wijziging actuariële grondslagen	0,1%	0,0%
Overig	-0,6%	-0,6%
Dekkingsgraad ultimo boekjaar	<u><u>107,9%</u></u>	<u><u>107,4%</u></u>

Het verloop van de dekkingsgraad wijkt af van hetgeen in het jaarverslag 2013 is gepresenteerd. Dit wordt veroorzaakt door zuiverdere wijze van vaststelling welke in 2014 is gehanteerd; de vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

13 Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

(x € 1.000)	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Voorziening pensioenverplichtingen	<u><u>195.200</u></u>	<u><u>172.029</u></u>

Het mutatieverloop van de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

(x € 1.000)	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	172.029	175.339
Pensioenopbouw	1.966	2.595
(Overige) toeslagen	2.397	4.795
Rentetoevoeging	645	619
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen	(8.031)	(7.653)
Onttrekkingen voor pensioenuitvoeringskosten	(161)	(152)
Wijziging marktrente	27.694	(4.126)
Wijziging actuariële grondslagen	(1.608)	-
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	32	53
Overige wijzigingen voorziening pensioenverplichtingen	237	559
Stand per 31 december	<u><u>195.200</u></u>	<u><u>172.029</u></u>

Ultimo boekjaar is de gemiddeld gewogen discontovoet 1,63 procent bij een duration van 13,3 (2013 rentetermijnstructuur: 2,60 procent bij een duration van 12,6).

(x € 1.000)

	2014	2013
Actieve deelnemers	9.680	7.078
Gewezen deelnemers	62.877	60.262
Pensioengerechtigden	122.643	104.689
	195.200	172.029

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van financieringsachterstand. Per balansdatum zijn de uit de pensioenregelingen voortvloeiende aanspraken of rechten van deelnemers in de berekening van de pensioenverplichtingen meegenomen. Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Toeslagbeleid

De toeslag op pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het fonds.

Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare premie voor de actieve deelnemers en vindt voor de ingegane pensioenen en premievrije aanspraken plaats voor zover de voorzienbare middelen van het fonds dit toelaten. De toeslag op het opgebouwde deel van de pensioenaanspraken van deelnemers wordt in beginsel afgeleid van de ontwikkeling van de loonindex van TBI Holdings B.V. De toeslag op de ingegane pensioenen en de nog niet ingegane pensioenen van gewezen deelnemers wordt in beginsel afgeleid van de stijging van de consumentenprijsindex (cpi), zoals vastgesteld per oktober door het CBS. De pensioenrechten en pensioenaanspraken van inactieve deelnemers zijn per 1 januari 2014 met 1,6 procent verhoogd (2013: 1,0 procent verhoging) en de pensioenaanspraken van actieve deelnemers zijn per 1 januari 2014 eveneens met 1,6 procent verhoogd (2013: 1,4 procent).

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst toeslagen worden verleend. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen worden uit een marge in de toekomstige premies en uit de overrente gefinancierd.

In 2014 is besloten om aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2015 een toeslag van 1,1 procent te verlenen. De prijsstijging in de referentieperiode bedroeg 1,1 procent. De toeslagverlening voor de inactieven wordt in beginsel gefinancierd uit overrente uit hoofde van het huidige en vorige garantiecontract. Er was na verrekening met kosten naar verwachting ruim voldoende overrente aanwezig om 1,1 procent toeslag te kunnen verlenen⁵.

Het besluit inzake de toeslagverlening voor de actieve deelnemers per 1 januari 2015 wordt pas in 2015 genomen.

⁵ Als gevolg van ontwikkelingen na het genomen besluit is inmiddels gebleken dat de over 2014 beschikbare overrente ruim voldoende is om de toeslag van 1,1 procent te financieren. De overrente over 2014 bedraagt te weten € 2.726 (overrente ad € 2.758 minus beheerkosten ad € 32).

Inhaaltoeslagen

Onder bepaalde omstandigheden kunnen inhaaltoeslagen worden toegekend. Inhaaltoeslagen zijn toeslagen die worden toegezegd, voor zover in het verleden niet de volledige toeslagen zijn verleend. Volgens het huidige toeslagbeleid van het fonds worden geen inhaaltoeslagen toegekend.

Onderstaand is een specificatie gegeven van het verschil tussen de volledige en de werkelijke toeslagen.

Actieven	Volledige toeslag	Toegekende toeslag	Vershil
1 januari 2007	2,2%	2,2%	0,0%
1 januari 2008	3,2%	3,2%	0,0%
1 januari 2009	3,5%	2,8%	-0,7%
1 januari 2010	0,7%	0,7%	0,0%
1 januari 2011	1,6%	1,6%	0,0%
1 januari 2012	2,6%	2,6%	0,0%
1 januari 2013	1,4%	1,4%	0,0%
1 januari 2014	1,6%	1,6%	0,0%
Totaal verschil			-0,7%

Het besluit tot toeslag op de pensioenaanspraken van de actieve deelnemers wordt in de loop van het betreffende kalenderjaar genomen. Het besluit voor de verhoging per 1 januari 2015 is in de loop van 2015 genomen en bedraagt 1,1%.

Inactieven	Volledige toeslag	Toegekende toeslag	Vershil
1 januari 2006	1,6%	1,0%	-0,6%
1 januari 2007	0,9%	0,9%	0,0%
1 januari 2008	1,6%	1,6%	0,0%
1 januari 2009	2,8%	0,0%	-2,8%
1 januari 2010	0,7%	0,0%	-0,7%
1 januari 2011	1,6%	1,3%	-0,3%
1 januari 2012	2,6%	0,0%	-2,6%
1 januari 2013	2,9%	1,0%	-1,9%
1 januari 2014	1,6%	1,6%	0,0%
1 januari 2015	1,1%	1,1%	0,0%
Totaal verschil			-8,9%

14 Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

(x € 1.000)	2014	2013
Stand per 1 januari	10.777	9.952
Inleg en stortingen	1.043	1.280
Uitkering overlijden / expiraties / uitgaande waardeoverdrachten	(441)	(717)
Beleggingsresultaten risico deelnemer	2.056	262
Stand per 31 december	13.435	10.777

15 Overige schulden en overlopende passiva

(x € 1.000)	2014	2013
Schulden aan herverzekering	1.252	2.529
Schulden aan sponsor(s)	252	-
Overlopende passiva	86	83
Stand per 31 december	1.590	2.612

De daling van de schulden aan herverzekering ten opzichte van vorig jaar wordt onder meer veroorzaakt doordat ultimo 2014 reeds rekening is gehouden met de per 1 januari 2015 (geschatte) koopsom voor de verhoging van de rechten van de inactieve deelnemers ad 1,1 procent (ultimo 2013: geschatte koopsom voor de verhoging van de rechten van de inactieve deelnemers per 1 januari 2014 ad 1,6%).

De schulden aan sponsor(s) betreft de van de aangesloten werkgevers vooruitontvangen premiebijdragen.

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

16 Risicobeheer

Doordat het fonds de VPV heeft herv verzekerd door middel van een garantiecontract, loopt het fonds slechts in beperkte mate risico's. In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's beschreven.

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen. Het solvabiliteitsrisico is het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. Doordat het pensioenfonds de VPV heeft herv verzekerd, loopt het pensioenfonds geen solvabiliteitsrisico. Nationale-Nederlanden staat garant voor het kunnen uitkeren van de pensioenen.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van de risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- het beleggingsbeleid (hiervoor gelden beperkingen binnen het garantiecontract);
- het premiebeleid;
- het herv verzekeringsbeleid; en
- het toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt alleen gebruik gemaakt van derivaten voor zover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of tot een doeltreffender portefeuillebeheer.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, het valutarisico en het renterisico:

- prijs(koers)risico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die worden veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren;
- valutarisico bestaat uit het risico dat wordt gelopen door belegging van gelden buiten de euro;
- renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van wijzigingen van de markttrente.

De strategie van het fonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerst door ING IM in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen en het beleggingsplan. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur. Het pensioenfonds loopt binnen de vastrentende portefeuille geen valutarisico. Door volledige matching van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen is het renterisico voor een groot deel afgedekt. Het marktrisico is daarmee grotendeels geëlimineerd.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Bij een volledig herv verzekerd fonds, zoals Stichting Pensioenfonds TBI, wordt het kredietrisico bepaald door de kredietwaardigheid van de verzekeraar Nationale-Nederlanden. De creditrating van de verzekeraar is hierbij maatgevend. Om het kredietrisico op te kunnen vangen, dient een eigen vermogen aangehouden te worden.

Een volledig herverzekerd pensioenfonds mag het kredietrisico op de herverzekeraar buiten beschouwing laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen en bij de waardering op marktwaarde van de vordering op de herverzekeraar. Het bestuur is zich bewust van het kredietrisico, maar is van mening dat dit niet te kwantificeren is. Het bestuur heeft besloten het kredietrisico op nihil te waarderen. Het bestuur is van mening dat op deze wijze een zo transparant en realistisch mogelijk beeld van de financiële positie wordt geschetst.

Verzekeringstechnische risico's

De belangrijkste verzekeringstechnische risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid:

- het langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de VPV. Als gevolg hiervan is de opbouw van het pensioenvermogen niet voldoende voor de uitkering van de pensioenverplichting;
- het overlijdensrisico houdt in dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen;
- het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht door Nationale-Nederlanden. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het technische resultaat.

De verzekeringstechnische risico's zijn door het fonds herverzekerd bij Nationale-Nederlanden door middel van een garantiecontract. Hierin is resultatendeling overeengekomen.

Toeslagrisico

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om de pensioenen te verhogen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd, is afhankelijk van de ontwikkelingen in rente, rendement, looninflatie, prijsinflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening een voorwaardelijk karakter heeft.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico als gevolg van onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op onder meer de gebieden interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit en geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen zijn vastgelegd in een Service Level Agreement en worden periodiek getoetst door het bestuur door middel van controlebesprekingen met de administrateur.

Systeemrisico

Het systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

17 Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, te weten: tussen het fonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

De bestuurders ontvangen geen beloning van het fonds.

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is sprake van vorderingen op (voormalig) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de overeenkomst tussen fonds en werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de overige gegevens.

18 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contractuele kosten van uitbesteding

Met Nationale-Nederlanden zijn een tweetal overeenkomsten afgelopen, te weten met betrekking tot de opbouw tot en met 2011 en met betrekking tot de opbouw vanaf 2012. Beide contracten hebben een looptijd van 5 jaar. De jaarlijkse verschuldigde kosten staan gedurende deze periode vast.

Voor wat betreft het contract met betrekking tot de opbouw tot en met 2011 is sprake van jaarlijkse vaste administratiekosten ad € 21.000, verhoogd met een vast bedrag ad € 21,10 per verzekerde (bedragen in hele euro).

Voor wat betreft het contract met betrekking tot de opbouw vanaf 2012 is sprake van jaarlijkse vaste administratiekosten ad € 165.540, verhoogd met een vast bedrag per deelnemer (€ 78,95 voor actieve deelnemers, € 38,93 voor gewezen deelnemers en € 55,33 voor pensioengerechtigde deelnemers) (bedragen in hele euro). Het vaste bedrag ad € 165.540 heeft betrekking op zowel het contract van het fonds als het contract van de zogenoemde Bijwagens; deze kosten worden over beide contracten verdeeld op basis van het aantal deelnemers.

De genoemde bedragen betreffende nominale bedragen bij aanvang van de overeenkomsten (1 januari 2012). Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Daarnaast brengt Nationale-Nederlanden jaarlijks kosten vermogensbeslag en uitkerings- en rentegarantie in rekening. Deze kosten betreffen een percentage van de voorziening op basis van de grondslagen in de overeenkomst. Voor wat betreft het depot met betrekking tot de opbouw tot 2012 geldt dat deze kosten niet rechtstreeks bij het fonds in rekening worden gebracht, maar ten laste van de egalisatiereserve worden gebracht.

19 Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

(x € 1.000)	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	3.931	4.206
Incidentele aanvullende coopsommen	-	-
	<u>3.931</u>	<u>4.206</u>
Premiebijdragen inzake pensioenregeling voor risico deelnemers	1.043	1.280
	<u>4.974</u>	<u>5.486</u>

De kostendekkende, gedempte en feitelijke te ontvangen premie volgens artikel 128 van de Pensioenwet zijn als volgt:

(x € 1.000)	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Kostendekkende premie	3.034	3.250
Feitelijk te ontvangen premie	3.931	4.206
Gedempte premie	n.v.t.	n.v.t.

Het is een herverzekerd pensioenfonds toegestaan om de premie die met de verzekeraar is overeengekomen, te beschouwen als het onderdeel van de kostendekkende premie dat actuariel nodig is in verband met de aangroei van verplichtingen. Op grond van artikel 128 van de Pensioenwet, en de invulling daarvan in artikel 4 eerste lid Besluit FTK dient de aangroei van de verplichtingen bij het vaststellen van de kostendekkende premie bepaald te worden op basis van de contante waarde van de verwachte in het boekjaar opgebouwde pensioenverplichtingen. Die contante waarde wordt vastgesteld op basis van door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Herverzekerde pensioenfonds met een garantiecontract hebben echter de risico's ten aanzien van de aangroei van pensioenverplichtingen aan de verzekeraar overgedragen. De totale kosten die zij daarvoor maken bestaan uit de premie die aan de herverzekeraar moet worden afgedragen. Het is dan ook niet nodig dat deze fondsen een kostendekkende premie hanteren ten aanzien van de aangroei van de verplichtingen die boven of onder het niveau ligt van de premie die aan de verzekeraar wordt afgedragen.

De feitelijk te ontvangen premie is in 2014 inclusief een incidentele aanvullende premie van € 0 (2013: € 0).

De kostendekkende premie bestaat uit de volgende componenten:

(x € 1.000)	<u>kostendekkende premie</u>
Actuarieel benodigd voor nieuwe aanspraken en risicopremies voor garantiecontract	2.657
Kostenopslag	253
Solvabiliteitsopslag	3
Garantiepremie	121
	<u>3.034</u>

De feitelijk te ontvangen premie bevat de door de werkgevers en werknemers afgedragen premies voor de coming-service inkoop 2014. Hiervan maakt de collectief beschikbare premie van 36,3 procent van de pensioengrondslagsom onderdeel uit. Daarnaast bevat de feitelijk te ontvangen premie tevens de afgedragen premies voor de prepensioenregelingen, de pensioenregeling Metaal en Techniek en de beschikbare premieregelingen.

De feitelijk te ontvangen premie ligt hoger dan de (gedempte) kostendekkende premie. Hiermee wordt dus voldaan aan de beleidsregels van DNB.

20 Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

(x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
2014				
Aandelen	271	512	(28)	755
Vastrentende waarden	-	647	(30)	617
Liquide middelen	6	-	-	6
	277	1.159	(58)	1.378
2013				
Aandelen	217	387	(27)	577
Vastrentende waarden	-	53	(29)	24
Liquide middelen	6	-	-	6
	223	440	(56)	607

De kosten van vermogensbeheer kunnen als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	2014	2013
Beheerkosten - aandelen	18	18
Beheerkosten - vastrentend	25	24
Transactiekosten - aandelen	10	9
Transactiekosten - vastrentend	5	5
	58	56

21 Beleggingsresultaten risico deelnemers

(x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
2014				
Beleggingen risico deelnemers	-	2.091	(35)	2.056
2013				
Beleggingen risico deelnemers	-	312	(50)	262

22 Baten uit herverzekering

<i>(x € 1.000)</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Pensioenuitkeringen uit hoofde van herverzekering	8.031	7.653
Uitkering overrente uit gesepareerd beleggingsdepots	2.758	1.965
Beheerkosten gesepareerd beleggingsdepot	(32)	(20)
Aandeel in technisch resultaat boekjaar	49	48
	<u>10.806</u>	<u>9.646</u>

De beheerkosten hebben enkel betrekking op het nieuwe gesepareerde beleggingsdepot (opbouw vanaf 2012). De beheerkosten vanuit het oude beleggingsdepot (opbouw tot 2012) worden, als gevolg van het premievrij maken van het contract, niet langer direct bij het fonds in rekening gebracht, maar verrekend met de in het jaar behaalde overrente. Indien de overrente toereikend is om deze kosten te financieren, zal het restant (conform de bepalingen in de overeenkomst) ten gunste van het fonds worden geboekt. Indien de overrente niet toereikend is om deze kosten te dekken, dan worden deze niet bij het fonds in rekening gebracht, maar verwerkt als negatieve overrente (welke wordt verrekend met eventuele toekomstige positieve overrente).

De pensioenuitkeringen uit hoofde van herverzekering kunnen als volgt worden weergegeven:

<i>(x € 1.000)</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Ouderdomspensioen	7.035	6.711
Partnerpensioen	988	894
Wezenpensioen	7	19
Afkopen aan deelnemers	1	29
	<u>8.031</u>	<u>7.653</u>

23 Overige baten

<i>(x € 1.000)</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Overboeking saldi inactieve rekeningen-courant Bijwagens	85	-
Overige baten	-	8
	<u>85</u>	<u>8</u>

24 Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw.

Dit is het effect op de VPV van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

25 Toeslagverlening

Het pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers jaarlijks aan te passen aan de loonindex van TBI Holdings B.V. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat geen recht op toeslagverlening bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagen kunnen plaatsvinden.

Het pensioenfonds streeft er tevens naar de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenaanspraken (gewezen deelnemers) jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de prijsindex. Ook deze toeslag heeft een voorwaardelijk karakter.

26 Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 0,379 procent (2013: 0,351 procent), zijnde de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur ultimo 2013.

27 Onttrekking pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de VPV. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

28 Onttrekking pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de VPV. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

29 Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

Ultimo boekjaar is de gemiddeld gewogen discontovoet 1,63 procent bij een duration van 13,3 (2013 rentetermijnstructuur: 2,60 procent bij een duration van 12,6).

30 Wijziging actuariële grondslagen

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichting. Hierbij wordt gebruikgemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van de veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor de gehele bevolking als ook voor de populatie van het fonds.

De veronderstellingen van de toereikendheid van de VPV is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële grondslagen worden herzien.

Zowel mannen als vrouwen leven steeds langer. Het AG heeft in 2014 een nieuwe prognosetafel AG 2014 uitgebracht. Het pensioenfonds heeft besloten met ingang van boekjaar 2014 deze tafel te gebruiken voor de berekening van de VPV. Het effect hiervan (ten opzichte van de tot en met 2013 gehanteerde prognosetafel 2012-2062) is in de jaarcijfers verwerkt als onderdeel van Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden.

31 Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Wijzigingen uit hoofde van overdracht van rechten betreffen de toevoegingen en onttrekkingen aan de VPV als gevolg van de inkomende en uitgaande waardeoverdrachten.

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Inkomende waardeoverdrachten	32	83
Uitgaande waardeoverdrachten	-	(30)
	32	53

32 Overige wijzigingen voorziening pensioenverplichtingen

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Technisch resultaat	237	559

33 Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Pensioenopbouw	(1.966)	(2.595)
Toeslageverlening	(2.397)	(4.795)
Rentetoevoeging	(645)	(619)
Onttrekking pensioenuitkeringen	8.031	7.653
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	161	152
Wijziging markttrente	(27.694)	4.126
Wijziging actuariële grondslagen	1.608	-
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	(32)	(53)
Technisch resultaat	(237)	(559)
	(23.171)	3.310

34 Mutatie VPV voor risico deelnemers

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Benodigd voor opbouw	1.043	1.280
Uitkeringen (i.v.m. overlijden, expiratie of uitgaande waardeoverdracht)	(441)	(717)
Behaald beleggingsrendement	2.056	262
	2.658	825

35 Kosten pensioenopbouw

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Bruto premies en stortingskoopsommen	2.657	2.952
Toeslagenkoopsom actieve deelnemers	346	418
Toeslagenkoopsom gewezen en gepensioneerde deelnemers	1.879	3.177
Administratiekosten en garantievergoedingen	121	102
	5.003	6.649

De toeslagenkoopsom voor gewezen en gepensioneerde deelnemers in 2013 heeft zowel betrekking op de verhoging van rechten per 1 januari 2013 (met 1,0 procent) als de verhoging van rechten per 1 januari 2014 (met 1,6 procent). De toeslagenkoopsom voor gewezen en gepensioneerde deelnemers in 2014 heeft betrekking op de verhoging van rechten per 1 januari 2015 (met 1,1 procent), alsmede het verschil tussen de in 2013 opgenomen schatting en de werkelijk in 2014 in rekening gebrachte koopsom inzake de verhoging per 1 januari 2014.

36 Pensioenuitkeringen

<i>(x € 1.000)</i>	2014	2013
Ouderdomspensioen	7.035	6.711
Partnerpensioen	988	894
Wezenpensioen	7	19
Afkopen aan deelnemers	1	29
	8.031	7.653
Uitkeringen inzake pensioenregeling voor risico deelnemers	441	717
	8.472	8.370

37 Pensioenuitvoeringskosten

(x € 1.000)

	2014	2013
Bestuurskosten	1	1
Administratiekostenvergoeding	80	59
Accountantskosten – controle jaarverslag/verslagstaten	21	21
Accountantskosten – controle depotverslagen/basisgegevens	47	48
Controle- en advieskosten	77	42
Contributies en bijdragen	19	18
Overige kosten	8	4
	253	193

De accountantskosten met betrekking tot de controle van het jaarverslag en de verslagstaten hebben betrekking op de door KPMG Accountants N.V. uitgevoerde wettelijke controle 2014 respectievelijk 2013. De accountantskosten inzake de controle depotverslagen en basisgegevens over boekjaar 2014 respectievelijk 2013 betreffen de door EY Accountants LLP gemaakte kosten.

De stijging van de advieskosten wordt veroorzaakt door aanvullende advieswerkzaamheden inzake onder meer het Pensioenakkoord.

38 Saldo overdracht van rechten

(x € 1.000)

	2014	2013
Overgenomen pensioenverplichtingen	(24)	(61)
Kosten inkoop pensioenverplichtingen	24	61
Overgedragen pensioenverplichtingen	-	22
Baten vrijval pensioenverplichtingen	-	(22)
	-	-

Een overgenomen pensioenverplichting betreft de ontvangst van het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de vorige werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. Een overgedragen pensioenverplichting betreft de overdracht aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

De kosten inkoop en baten vrijval hebben betrekking op de aan de herverzekeraar verschuldigde koopsom respectievelijk op de vrijval van de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van de afkoop van de betreffende premievrije waarde.

39 Overige lasten

(x € 1.000)

	2014	2013
Mutatie garantiereserve	253	443
Overboeking saldi inactieve rekeningen-courant Bijwagens	-	32
Afboeking vordering op werkgevers	-	268
Verrekening voorschot 2009	-	130
Overige lasten	4	-
	257	873

In verband met de verlaging van de garantiereserve als gevolg van het premievrij maken van het contract met Nationale-Nederlanden (met betrekking tot de opbouw tot 2012) wordt de garantiereserve gedurende de nieuwe contractperiode geleidelijk afgeboekt ten gunste van de herverzekeraar.

De overboeking saldi inactieve rekeningen-courant Bijwagens betreft een aantal openstaande saldi welke in het boekjaar zijn verrekend met de algemene reserve binnen depot 1 (opbouw tot en met 2011).

De afboeking van de vordering werkgevers wordt veroorzaakt doordat in het verleden geen rekening is gehouden met verrekeningen van openstaande saldi met betrekking tot de Bijwagens. Indien sprake was van een verrekening binnen depot 1, is deze in het verleden niet ten gunste of ten laste van de betreffende werkgeversrekening-courant gebracht, waardoor een (per saldo) te hoge vordering was verantwoord.

De verrekening van het voorschot 2009 betreft een correctieboeking welke door de herverzekeraar ten laste van de algemene reserve binnen het gesepareerde beleggingsdepot (opbouw tot en met 2011) is gebracht. Dit voorschot is tot en met 2012 onjuist in het betreffende depotverslag verantwoord, hetgeen in 2013 naar aanleiding van een interne controle is geconstateerd. Het betreffende voorschot had reeds in 2009 ten laste van de algemene reserve binnen het depot moeten worden gebracht.

40 Aantal personeelsleden

Bij het pensioenfonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever. De hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de werkgever.

41 Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Rotterdam, 11 juni 2015
Bestuur Stichting Pensioenfonds TBI

W. Poldervaart MIM (voorzitter)
drs. J. Kooman AAG (secretaris)
R. van Breemen
A. de Hoog
R. Lems
ing. F.W. van Meerkerk

Overige gegevens

Diversen

Informatie over de tussen het pensioenfonds en de werkgever getroffen overeenkomst betreffende de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling

Met betrekking tot de Pensioenregeling 2007 geldt dat tussen het pensioenfonds en de werkgever is overeengekomen dat door de werkgever jaarlijks het werkgeversdeel van de collectief beschikbare premie wordt betaald. De collectief beschikbare premie is voor 2012 tot en met 2014 vastgesteld op 36,3 procent van de pensioengrondslagsom. Het werkgeversdeel hiervan is gelijk aan 26,3 procent van de pensioengrondslagsom. Vanaf 2015 zal een nieuwe regeling met een aangepaste collectief beschikbare premie van toepassing zijn. De totale premie is voor 2015 en 2016 vastgesteld op 36,4 procent van de pensioengrondslagsom. Het werkgeversdeel hiervan is gelijk aan 29,0 procent van de pensioengrondslagsom.

In deze collectief beschikbare premie is een opslag voor toeslagverlening begrepen en een opslag voor alle uitvoeringskosten van de pensioenregeling. Alle uitvoeringskosten komen voor rekening van het pensioenfonds.

Stichting Pensioenfonds TBI heeft statutair vastgelegd dat de middelen van het pensioenfonds, die niet worden gebruikt ter voldoening van premies of koopsommen, worden belegd binnen een gesepareerd depot. De vrije reserve van het fonds wordt belegd in een apart beleggingsdepot, dat niet in het kader van het garantiecontract is verpand aan Nationale-Nederlanden.

De ingangsdatum van de pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale-Nederlanden voor de Pensioenregeling 2007 is 1 januari 2007. Deze overeenkomst is aangegaan voor een duur van vijf jaar en is derhalve op 31 december 2011 geëindigd. Er is een nieuwe pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale-Nederlanden afgesloten. Deze kent eveneens een looptijd van vijf jaar en eindigt derhalve per 31 december 2016.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen specifieke bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. In zijn algemeenheid geldt dat het fonds de beschikbare middelen, voor zover deze niet gebruikt worden ter voldoening van de premies of koopsommen, zal beleggen. De belegging geschiedt op solide, prudente wijze in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden.

Voorstel voor de verdeling van het saldo van baten en lasten

Hiervoor wordt verwezen naar pagina 37 van het verslag ('bestemming van het saldo van baten en lasten').

Gebeurtenissen na balansdatum

Nieuw FTK

Voor de berekening van de dekkingsgraad wordt vanaf 1 januari 2015 gebruikgemaakt van de rentetermijnstructuur zoals van toepassing onder het nieuwe FTK. De nieuwe rentetermijnstructuur is gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur zonder toepassing van de drie-maandsmiddeling en met hantering van de UFR.

Door toepassing van de nieuwe rentetermijnstructuur zal de voorziening pensioenverplichtingen per 1 januari 2015 stijgen. Deze stijging heeft echter geen invloed op het vermogen van het fonds, aangezien de verplichtingen volledig worden gedekt door de afgesloten garantiecontracten.

Daarnaast geldt dat per 1 januari 2015 de eisen ten aanzien van de berekening van het vereist eigen vermogen eveneens zijn herzien. Deze wijzigingen zijn echter niet van toepassing voor volledig herverzekerde fondsen. De vereiste nominale dekkingsgraad ultimo boekjaar is derhalve niet gewijzigd en bedraagt (afgerond) 100,1 procent.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds TBI te Rotterdam is aan Actuva BV de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen van het pensioenfonds volledig zijn herverzekerd door middel van een garantiecontract en dit betrokken in mijn oordeel.

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds TBI is naar mijn mening voldoende vanwege een toereikende solvabiliteit. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Volendam, 11 juni 2015

drs. J.H.H. Tuijp, AAG
verbonden aan Actuva BV

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds TBI

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2014 van Stichting Pensioenfonds TBI te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2013 van Stichting Pensioenfonds TBI te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds TBI per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 11 juni 2015

KPMG Accountants N.V.

A.J.H. Reijns RA

Bijlagen

Overzicht verzekerden

	Deel- nemers	Gewezen deel- nemers	Ouder- doms- pensioen	Partner pensioen	Wezen- pensioen	Totaal gepensio- neerden
Aantallen primo 2013	458	265	375	88	2	465
Bij wegens:						
Collectieve waardeoverdracht	-	-	-	-	-	-
Anders	52	21	35	7	0	42
	52	21	35	7	0	42
Af wegens:						
Collectieve waardeoverdracht	-	-	-	-	-	-
Anders	68	25	11	0	0	11
	68	25	11	0	0	11
Aantallen ultimo 2014	442	261	399	95	2	496

Demografie

Leeftijd	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Gepensio- neerden
< 20	0	0	2
20-25	2	0	0
25-30	3	0	0
30-35	13	1	0
35-40	50	1	0
40-45	75	10	1
45-50	97	37	0
50-55	92	66	3
55-60	60	72	2
60-65	49	74	33
65-70	1	0	161
70-75	0	0	145
75-80	0	0	80
80-85	0	0	37
85-90	0	0	22
90-95	0	0	10
> 95	0	0	0
Totaal	442	261	496

Overzicht aangesloten ondernemingen per 1 januari 2014

Acto Informatisering B.V.
Alfen B.V.
Attema B.V.
Aannemingsbedrijf Nico de Bont B.V.
Croon Elektrotechniek B.V.
Eekels Technology B.V.
J.P. van Eesteren B.V.
ERA Contour B.V.
Fri-Jado B.V.
B.V. Bouwbedrijf Hazenberg
Hevo B.V.
HVL B.V.
Koopmans Bouwgroep B.V.
Korteweg Bouw B.V.
MDB B.V.
Mobilis B.V.
Synchron B.V.
TBI Bouw B.V.
Voorbij Prefab Beton B.V.
Voorbij Betonsystemen B.V.
Voorbij Funderingstechniek B.V.
Ingenieursbureau Wolter & Dros B.V.
WTH Vloerverwarming B.V.